

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

ORDIN
nr. 2720 / 03.10.2022.

pentru modificarea și completarea Ghidului specific - Condiții de accesare a fondurilor europene aferente Planului Național de Redresare și Reziliență, Componenta C11 - Turism și Cultură, Investiția I1 - Promovarea celor 12 rute turistice/culturale, Modernizarea/reabilitarea siturilor turistice, cu modificările și completările ulterioare - apel 2, aprobat prin Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2009/2022

Tinând cont de prevederile Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării Planului de redresare și reziliență al României,

Luând în considerare referatul nr. 12472/30.09.2022 de aprobare a Ordinului ministrului investițiilor și proiectelor europene pentru modificarea și completarea Ordinului nr. 2009/2022 privind aprobarea Ghidului specific - Condiții de accesare a fondurilor europene aferente Planului Național de Redresare și Reziliență, Componenta C11 - Turism și Cultură, Investiția I1 - Promovarea celor 12 rute turistice/culturale, Modernizarea/reabilitarea siturilor turistice - Apel 2;

În temeiul prevederilor art. 14 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul investițiilor și proiectelor europene, emite prezentul

ORDIN:

Art. I - Ghidul specific - Condiții de accesare a fondurilor europene aferente Planului Național de Redresare și Reziliență, Componenta C11 - Turism și Cultură, Investiția I1 - Promovarea celor 12 rute turistice/culturale, Modernizarea/reabilitarea siturilor turistice, cu modificările și completările ulterioare - Apel 2, aprobat prin Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2009/2022, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La capitolul 2 *Informații despre apelul de proiecte*, secțiunea 2.5 *Valoarea maximă eligibilă a unui proiect, punctul 3. Alocare financiară aferentă Traseului Castrelor Romane* se modifică și se înlocuiește cu:

“ 3, Alocare financiară aferentă Traseului Castrelor Romane

Valoarea alocată pentru reabilitarea a 3 caste și a infrastructurii specifice este de 31.825.255,50 lei (6,465 mil euro) fără TVA, respectiv 10.608.418,50 lei (2,155 mil euro) fără TVA pentru fiecare obiectiv /castru;”

2. La capitolul 8. ANEXE, după Anexa 3, se introduce o nouă anexă, Anexa 4 - *Model contract de finanțare bipartit*, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II - Prevederile prezentului ordin intră în vigoare la data publicării acestuia pe pag. de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene <http://mfe.ov.ro> în cadrul secțiunii „Anunțuri PNRR” (<http://mfe.ov.ro/cateo/anunturi-nrr/>), cu indicarea clară a datei respective.

Art. III - Direcția Generală Implementare PNRR și Instrumente Financiare va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

MINISTRU

Marcel Ioan BOLOŞ

**PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ
GHID SPECIFIC - CONDIȚII DE ACCESARE A FONDURILOR
EUROPEENE AFERENTE PLANULUI NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI
REZILIENȚĂ
ÎN CADRUL APELULUI DE PROIECTE**

**PILONUL IV. COEZIUNEA SOCIALĂ ȘI TERITORIALĂ
COMPONENTA C11.TURISM ȘI CULTURĂ**

**INVESTIȚIA I1 - PROMOVAREA CELOR 12 RUTE
TURISTICE/CULTURALE
PROGRAMUL ROMÂNIA ATRACTIVĂ**

**MODERNIZAREA /REABILITAREA SITURILOR TURISTICE
APEL 2**

PREAMBUL

Acest document se aplică apelului de proiecte aferente Componentei C11- Turism și cultură, Investiția I1 - Promovarea celor 12 rute turistice/culturale, componenta - Modernizarea /reabilitarea siturilor turistice în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

Apelul de proiecte se lansează prin aplicația pentru depunerea proiectelor de investiții finanțate în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență. Platforma poate fi accesată la următorul link: <https://proiecte.pnrr.gov.ro>.

Prezentul document se adresează tuturor proiectelor și solicitantilor inclusi în rutile turistice/culturale și preselectați în vederea restaurării, conform Listelor aprobate prin ordinul comun al al ministrului investițiilor și proiectelor europene, al ministrului culturii, al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației și al ministrului antreprenoriatului și turismului nr. 1491/1165/3091/1281/2022.

Interpretarea informațiilor incluse în cererea de finanțare se realizează sistematic, în conformitate cu prevederile prezentului Ghid privind regulile și condițiile aplicabile finanțării din fondurile europene aferente PNRR în cadrul apelului de proiecte, aprobat și publicat pe site-ul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene.

Aspectele cuprinse în aceste documente ce derivă din Planul Național de Redresare și Reziliență al României și modul său de implementare vor fi interpretate exclusiv de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

IMPORTANT

Vă recomandăm ca înainte de a începe completarea cererii de finanțare pentru apelul de proiecte, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din fonduri europene aferente PNRR.

Vă recomandăm ca până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte să consultați periodic pagina de internet [www.mfe.gov.ro/category/anunturi-pnrr/](https://mfe.gov.ro/category/anunturi-pnrr/) pentru a urmări eventualele modificări/interpretări ale condițiilor specifice, precum și alte comunicări/ clarificări pentru accesarea fondurilor europene aferente PNRR.

CUPRINS

1 INFORMAȚII OBIECTIV DE INVESTIȚII	4
1.1 Pilonul, componenta, obiectivul general	4
1.2 Obiectivul specific	5
1.3 Activitățile sprijinate în cadrul axei de investiții/operării	5
1.4 Indicatorii apelului de proiecte	5
1.5 Finanțarea acordată în cadrul prezentului apel de proiecte	5
2 INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE	5
2.1 Tipul apelului de proiecte	5
2.2 Perioada în care pot fi depuse cererile de finanțare:	5
2.3 Modalitatea de depunere a proiectelor	6
2.4 Alocarea financiară a apelului de proiecte	6
2.5 Valoarea maximă eligibilă a unui proiect	6
2.6 Solicitanții de finanțare eligibili în cadrul apelului de proiecte	7
2.7 Specificul proiectelor ce pot fi depuse în cadrul apelului de proiecte	10
3 AJUTOR DE STAT	13
4 CRITERII DE ELIGIBILITATE	13
4.1 Eligibilitatea solicitantului și a activităților	13
4.2 Eligibilitatea cheltuielilor	15
5 COMPLETAREA CERERII DE FINANTARE	18
5.1 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	19
5.2 Anexele la cerere de finanțare aplicabile prezentului apel	19
5.3. Semnarea cererii de finanțare și a documentelor anexate	24
6 VERIFICAREA, CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR	24
6.1 Etapa de verificare a conformității administrative și a eligibilității	24
6.2. Depunerea și soluționarea contestațiilor	25
6.3. Renunțarea la cererea de finanțare	25
6.5. Contractarea proiectelor	25
6.6 Documente de prezentat în etapa de implementare sau la finalizarea implementării contractelor de finanțare	26
7. MODIFICAREA GHIDULUI SPECIFIC	27
8. ANEXE	27

1 INFORMAȚII OBIECTIV DE INVESTIȚII

1.1 Pilonul, componenta, obiectivul general

Pilonul IV. Coeziunea socială și teritorială

Componenta C11.Turism și cultură

Investiția I1 - Promovarea celor 12 rute turistice/culturale

Investiția I1 Promovarea celor 12 rute turistice/culturale vizează promovarea rutelor și modernizarea /reabilitarea obiectivelor (siturilor) turistice cu impact național și internațional, identificate în zonele de destinație optimă.

Prin programele de restaurare finanțate din Programul Operațional Regional și programe naționale au fost restaurate în jur de 500 de monumente istorice din România, dar obiectivele turistice individuale atrag un număr mare de vizitatori doar în cazul în care reprezintă o valoare extraordinară. Proiectul România Atractivă își propune ameliorarea acestor neajunsuri, și atragerea de turiști pe baza acestor rute, prin creșterea accesibilității zonelor turistice și a calității infrastructurii turistice, dezvoltarea destinațiilor turistice, creșterea și diversificarea ofertei turistice prin valorificarea patrimoniului cultural și natural, respectiv creșterea calității experiențelor și a serviciilor la nivelul destinațiilor turistice.

Traseul turistic cultural sau ruta turistică este o rețea de obiective cultural-turistice ce prezintă interes, cu scopul de a atrage împreună turiștii. Scopul este asigurarea accesului la obiectivele turistice (culturale și naturale), precum și punerea în valoare peisajul natural, sau al a unor obiective deosebite, de interes turistic. Fiecare rută turistică va beneficia de o strategie de promovare a rutei, de materiale promoționale accesibile atât în mediul online cât și fizic, la agențiile de turism, aeroporturi, și la destinațiile individuale, pentru a asigura promovarea întregii rute turistice.

Această investiție e structurată pe mai multe niveluri:

Evaluarea obiectivelor/siturilor ce sunt propuse pentru fiecare tip de rută, de către o comisie potrivit următorului mecanism:

Evaluarea obiectivelor/siturilor din cadrul rutelor a fost realizată în urma consultării coordonate de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene cu Ministerul Antreprenoriatului și Turismului, Ministerul Culturii, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Institutul Național al Patrimoniului, Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România, Asociația Comunelor din România, Asociația Arhitecților Șefi de Județ din România, Ordinul Arhitecților din România, Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Turism, Secretariatul de Stat pentru Culte, Administrația Rezervației Biosferei "Delta Dunării", de către o Comisie, pe baza metodologiei care vizează:

- a. criterii teritoriale, economice și sociale;
- b. capacitatea propunerii de obiectiv de a avea impact asupra turismului, atraktivității și creșterii participării culturale, caracterul unic pe plan național, avantaje comparative și competitive;
- c. includerea obiectivelor aferente tematicii rutei/rutelor finanțate anterior din cadrul Programului Operațional Regional și PNDR în aplicația România Atractivă;
- d. includerea siturilor înscrise în Lista patrimoniului mondial, din Lista indicativă a României pentru Lista patrimoniului mondial, clasate în grupa A a Listei monumentelor istorice (LMI) sau clasate în grupa B a LMI, sau care sunt în curs de clasare;
- e. încadrarea obiectivelor în categoria clădiri istorice neclasificate drept monumente istorice.

Dintre siturile ce vor fi incluse în cele 12 rute, în vederea restaurării au fost evaluate cele care îndeplinesc următoarele criterii:

- a. să facă parte din una dintre cele 12 rute;

b. să aibă la data evaluării cel puțin contractul de servicii semnat, care să aibă ca obiect realizarea Documentației de Avizare a Lucrărilor de Intervenție.

De asemenea, prin componenta de promovare se are în vedere:

- digitalizarea valorilor aferente celor 12 rute;
- crearea unei aplicații dedicate vizitatorilor;
- marcarea și semnalizarea rutei / obiectivelor incluse în cadrul rutei;
- crearea unei oferte culturale integrate.

Obiectiv general: Creșterea coeziunii sociale, economice și teritoriale și crearea de noi locuri de muncă în special în mediul rural, respectiv, promovarea transformării socio-economice durabile în zonele rurale și defavorizate prin dezvoltarea unei rețele de Organizații Regionale de Management al Destinațiilor și sprijinirea investițiilor locale în turism.

1.2 Obiectivul specific

Obiectivul specific: Obiectivul acestei investiții este de a crește atractivitatea destinațiilor turistice selectate în urma dezvoltării a 12 rute turistice/culturale tematice în zonele rurale defavorizate din România și crearea de noi locuri de muncă în industria turistică.

1.3 Activitățile sprijinate în cadrul axei de investiții/operațiunii

Prin intermediul acestei operațiuni vor fi sprijinate activități/acțiuni specifice de reabilitare/restaurare:

- restaurarea, conservarea clădirilor, crearea de spații expoziționale (pot fi și construcții noi),
- amenajarea acolo unde este necesar a unui drum de acces pentru primirea vizitatorilor.

Amenajarea drumurilor de acces reprezintă lucrări minime de intervenție care permit cel puțin accesul pietonilor. Nu se includ lucrări de asfaltare.

1.4 Indicatorii apelului de proiecte

- Număr de obiective reabilitate
- Număr de locuri de muncă create
- Număr de turiști/an (raportat la 2019 - fără proiect și 2025/2026 - cu proiect)

1.5 Finanțarea acordată în cadrul prezentului apel de proiecte

Valoarea maximă pentru fiecare obiectiv în parte reprezintă suma maximă ce se poate acorda, conform secțiunii 2.5 din Ghid.

În afara acestei valori, orice altă cheltuială constituie cheltuială neeligibilă ce va fi suportată de beneficiar/lider de parteriat/partener.

2 INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE

2.1 Tipul apelului de proiecte

Apelul lansat este de tip necompetitiv cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare. Proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul subsecțiunii 2.2.

2.2 Perioada în care pot fi depuse cererile de finanțare:

- Data și ora de începere a depunerii de proiecte: data publicării pe site-ul MIPE a Ghidului aprobat
- Data și ora de închidere a depunerii de proiecte: 31 august 2022, ora 24:00.

Calendar orientativ

	Lansare	Evaluare/selecție	Contractare	Execuție contracte
Dată începere	9 august 2022	1 septembrie 2022	3 octombrie 2022	15 octombrie 2022
Dată finalizare	31 august 2022	30 septembrie 2022	15 octombrie 2022	30 iunie 2026
Dată conform Jalon				30 iunie 2026 (T2 2026)

2.3 Modalitatea de depunere a proiectelor

Solicitările de finanțare și documentele anexate vor fi transmise on-line prin utilizarea platformei pentru depunerea proiectelor de investiții finanțate în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență. Platforma poate fi accesată la următorul link: <https://proiecte.pnrr.gov.ro>.

Manualul ce conține informațiile necesare, cu privire la modalitatea de completare și transmitere a cererii de finanțare și a documentelor anexă, se regăsește în *Instrucțiunile de utilizare privind Sistemul informatic integrat de management pentru PNRR - Inscrisarea beneficiarilor în vederea depunerii de proiecte în cadrul apelurilor*, Anexă la prezentul ghid.

Cererile de finanțare transmise în afara perioadei menționate la secțiunea de mai sus, nu vor fi luate în considerare. Data depunerii Cererii de finanțare este considerată data transmiterii cererii prin sistemul electronic.

Cererile de finanțare depuse prin sistemul informatic, precum și toate documentele care le însotesc în copie format .pdf, se vor transmite sub semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al solicitantului de finanțare sau, după caz, al liderului de parteneriat sau a persoanei împuternicate de către acesta.

2.4 Alocarea financiară a apelurilor de proiecte (Etapa 1 și Etapa 2)

Alocarea financiară totală a apelurilor este de 14.620 mil. euro fără TVA, echivalentul a 71.969.874 lei, fără TVA, și se distribuie către solicitanții eligibili definiți la secțiunea 2.6.

Cursul valutar utilizat este cursul Inforeuro aferent lunii mai 2021: 1 euro=4,9227 lei.

* Valoarea suplimentară este alocată conform art. 24 alin. 1 din Ordonanță de Urgență nr. 124 din 13 decembrie 2021 privind stabilirea cadrului instituțional și finanțării pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

2.5 Valoarea maximă eligibilă a unui proiect

Valorile prezentate pentru reabilitarea obiectivelor reprezintă valoarea maximă ce poate fi acordată.

1. Alocare financiară aferentă Rutei culelor

Valoarea alocată pentru reabilitarea a 2 cule și a infrastructurii specifice este de 10.337.670 lei (2,100 mil euro) fără TVA, respectiv 5.168.835 lei fără TVA (1,05 mil euro) pentru fiecare obiectiv/ culă;

2. Alocare financiară aferentă Rutei bisericilor de lemn

Valoarea alocată pentru reabilitarea a 2 biserici de lemn și a infrastructurii specifice în toate regiunile României este de 4.922.700 lei (1 mil. euro) fără TVA, respectiv 2.461.350 lei (0,5 mil euro) fără TVA pentru fiecare obiectiv /biserică;

3. Alocare financiară aferentă Traseului Castrelor Române

Valoarea alocată pentru reabilitarea a 2 caste și a infrastructurii specifice este de 21.216.837 lei (4.310 mil euro) fără TVA, respectiv 10.608.418,50 lei (2,155 mil euro) fără TVA pentru fiecare obiectiv /castru;

4. Alocare financiară aferentă Rutei cetăților

Valoarea alocată pentru reabilitarea unei (1) cetate și a infrastructurii specifice este de 10.608.418,50 lei (2,155 mil euro) fără TVA;

5. Alocare financiară aferentă refacerii peisajului cultural din Delta Dunării în vederea creșterii atraktivității zonei

Valoarea alocată pentru reabilitarea a 22 obiective tradiționale este de 6.497.964 lei fără TVA, echivalentul a 1,680 mil euro fără TVA, respectiv 295.362 lei (60.000 euro) fără TVA /obiectiv ;

Obiectivele ce se vor restaura vor face parte din satele/comunele evaluate.

6. Alocare financiară aferentă rutei satelor cu arhitectură tradițională

Valoarea alocării este de 3.330 mil euro fără TVA, echivalentul a 15.506.505 lei fără TVA pentru reabilitarea a 56 de case tradiționale din toată România și a infrastructurii specifice, respectiv 295.362 lei (60.000 euro) fără TVA /obiectiv. Obiectivele ce se vor restaura vor face parte din cele 7 de sate/comune tradiționale evaluate anterior.

Atenție!

* *Valoarea finanțării reabilitării se va determina în urma elaborării documentațiilor tehnico-economice, valori ce vor fi validate prin decizia ulterioară a unui comitet tehnico-economic. Suma ce se va contracta este cea descrisă la art 2.5.*

* *Beneficiarii care nu finalizează proiectul în perioada de eligibilitate a cheltuielilor vor suporta din bugetul propriu sumele necesare finalizării proiectelor după această perioadă (art. 24. Alin. 4 din ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 124 din 13 decembrie 2021 privind stabilirea cadrului instituțional și finanțări pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonației de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.*

* *Cursul valutar utilizat este cursul Inforeuro aferent lunii mai 2021,: 1 euro=4,9227 lei.*

2.6 Solicitanții de finanțare eligibili în cadrul apelului de proiecte

Solicitanții eligibili sunt cei ai căror obiective propuse au fost incluse în lista obiectivelor care îndeplinesc criteriile necesare includerii în cadrul rutelor turistice/culturale, în vederea restaurării, în apelul 2 și solicitanții eligibili din apelul 1, care din motive tehnice nu au putut să depună proiectele până la data și ora de închidere a aplelului (<https://mfe.gov.ro/ministerul-investitiilor-si-proiectelor-europene-publica-listele-cu-obiectivele-care-indeplinesc-criteriile-necesare-includerii-in-cadrul-rutelor-turistice-culturale-in-vizualizare-promovarii-respectiv-r/>).

Beneficiarii proiectelor* depuse în cadrul apelului de proiecte pot fi:

1. pentru Ruta castelelor:

- unitățile administrativ teritoriale (definite conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată) sau parteneriate între acestea;
- instituții publice, persoane juridice de drept public;
- universități;
- persoanele juridice de drept privat (definite conform OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare), care au drepturi reale pentru care poate fi acordat dreptul de intervenție asupra obiectivului (avize/autorizație de construire)
- unități de cult recunoscute în România conform Legii nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul cultelor.

2. pentru Ruta curiilor,

-unitățile administrativ teritoriale (*definite conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată*) sau parteneriate între acestea;

- instituții publice, persoane juridice de drept public;
- universități;
- persoanele juridice de drept privat (*definite conform OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare*), care au drepturi reale pentru care poate fi acordat dreptul de intervenție asupra obiectivului (avize/autorizație de construire);
- unități de cult recunoscute în România conform Legii nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul cultelor.

3. pentru Ruta culelor,

- unitățile administrativ teritoriale (*definite conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată*) sau parteneriate între acestea;
- instituții publice, persoane juridice de drept public;
- universități;
- persoanele juridice de drept privat (*definite conform OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare*), care au drepturi reale pentru care poate fi acordat dreptul de intervenție asupra obiectivului (avize/autorizație de construire)
- unități de cult recunoscute în România conform Legii nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul cultelor;

4. pentru Ruta bisericilor de lemn,

- unitățile administrativ teritoriale (*definite conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată*) sau parteneriate între acestea;
- instituții publice, persoane juridice de drept public;
- universități;
- persoanele juridice de drept privat (*definite conform OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare*), care au drepturi reale pentru care poate fi acordat dreptul de intervenție asupra obiectivului (avize/autorizație de construire)
- unități de cult recunoscute în România conform Legii nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul cultelor.

5. pentru Ruta mănăstirilor din zona Moldovei,

- unitățile administrativ teritoriale (*definite conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată*) sau parteneriate între acestea;
- instituții publice, persoane juridice de drept public;
- universități;
- persoanele juridice de drept privat (*definite conform OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare*), care au drepturi reale pentru care poate fi acordat dreptul de intervenție asupra obiectivului (avize/autorizație de construire)
- unități de cult recunoscute în România conform Legii nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul cultelor.

6. pentru Ruta ruta Sfântului Ladislau,

- unitățile administrativ teritoriale (*definite conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată*) sau parteneriate între acestea;
- instituții publice, persoane juridice de drept public;
- universități;

- persoanele juridice de drept privat (definite conform OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare), care au drepturi reale pentru care poate fi acordat dreptul de intervenție asupra obiectivului (avize/autorizație de construire)
- unități de cult recunoscute în România conform Legii nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul cultelor.

7. pentru Ruta traseul castrelor romane

- unitățile administrativ teritoriale (*definite conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată*) sau parteneriate între acestea;
- instituții publice, persoane juridice de drept public;
- universități;
- persoanele juridice de drept privat (definite conform OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare), care au drepturi reale pentru care poate fi acordat dreptul de intervenție asupra obiectivului (avize/autorizație de construire)
- unități de cult recunoscute în România conform Legii nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul cultelor.

8. pentru Ruta ruta cetăților

- unitățile administrativ teritoriale (*definite conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată*) sau parteneriate între acestea;
- instituții publice, persoane juridice de drept public;
- universități;
- persoanele juridice de drept privat (definite conform OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare), care au drepturi reale pentru care poate fi acordat dreptul de intervenție asupra obiectivului (avize/autorizație de construire)
- unități de cult recunoscute în România conform Legii nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul cultelor.

9. pentru Ruta satelor cu arhitectură tradițională

- unități administrativ teritoriale (*definite conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată*) sau parteneriate între acestea;
- organizațiile neguvernamentale (*definite conform OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare*)

10. pentru refacerea peisajului cultural din Delta Dunării în vederea creșterii atractivității zonei

- unități administrativ teritoriale (*definite conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată*) sau parteneriate între acestea;
- organizațiile neguvernamentale (*definite conform OG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare*)

Beneficiarii proiectelor depuse în cadrul apelului de proiecte pot încheia parteneriate în vederea implementării proiectului, în condițiile legii.

*Acordul de parteneriat este supus legislației din România și se încheie până cel târziu la semnarea contractului de finanțare, fiind parte integrantă a contractului de finanțare.

Acordul de parteneriat cuprinde obligatoriu următoarele informații:

- a) datele de identificare ale liderului de parteneriat și partenerilor;*
- b) descrierea activităților aflate în responsabilitatea fiecărui partener, respectiv a liderului de parteneriat;*
- c) valoarea estimată a fiecărei activități, defalcată pentru fiecare partener, respectiv pentru liderul de parteneriat;*
- d) conturile deschise pe numele liderului de parteneriat pentru activitățile proprii și conturile deschise pe numele partenerilor pentru activitățile proprii ale acestora, în care se efectuează transferurile sumelor solicitate prin cererile de transfer;*

e) contribuția financiară proprie a fiecărui partener la implementarea proiectului;
f) prevederi referitoare la răspunderea fiecărei părți privind recuperarea cheltuielilor afectate de nereguli aferente activităților proprii din cadrul proiectului. (CAPITOLUL VII - Prevederi specifice proiectelor implementate în parteneriat din HG 209/2022 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021).

* Beneficiarul real

Conform Regulamentului (UE) nr. 241/2021 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 22, alin. 2, lit. d corelat cu Regulamentul (UE) 1046/2018 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 6, solicitantul este obligat să declare beneficiarul real al investiției.

2.7 Specificul proiectelor ce pot fi depuse în cadrul apelului de proiecte

Prezentul ghid se adresează proiectelor de reabilitare/restaurare a obiectivelor incluse în 10 rute turistice/culturale, conform Listei aprobată prin ordinul comun nr. 1491/1165/3091/1281/2022 privind modificarea Listei obiectivelor care îndeplinesc criteriile necesare includerii în cadrul rutelor turistice/culturale, în vederea restaurării acestora aprobată prin Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene, al ministrului culturii, al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației și al ministrului antreprenoriatului și turismului nr. 365/722/2781/526/2022, publicat pe site-ul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, <https://mfe.gov.ro/ministerul-investitiilor-si-proiectelor-europene-publica-listele-cu-obiectivele-care-indeplinesc-criteriile-necesare-includerii-in-cadrul-rutelor-turistice-culturale-in-vedere-promovarii-respectiv-r/>.

Cele 10 rute sunt: ruta castelelor, ruta curiilor, ruta culelor, ruta bisericilor din lemn, ruta mănăstirilor din zona Moldovei, ruta Sfântului Ladislau, traseul castrelor romane, ruta cetăților, ruta satelor cu arhitectură tradițională și refacerea peisajului cultural din Delta Dunării.

În cazul Rutei pentru refacerea peisajului cultural din Delta Dunării, Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării (ARBDD) împreună cu Primarul Unității Administrativ Teritoriale (UAT) și cu Arhitectul Șef al județului au responsabilitatea stabilirii gospodăriilor tradiționale care au fost propuse pe lista indicativă în vederea restaurării pentru fiecare obiectiv (UAT sat/comună/orăș) în parte.

În cazul Rutei satelor cu arhitectură tradițională responsabilitatea o au Primarul localității și Arhitectul șef al județului.

Pentru identificarea gospodăriilor incluse în lista indicativă în vederea restaurării/reabilitării/modernizării, la nivelul fiecărui obiectiv/sit (UAT sat/comună/orăș) s-a constituit un comitet alcătuit din patru/cinci membrii, după cum urmează:

- Un reprezentant al Primăriei Unității Administrativ Teritoriale selectate;
- Arhitectul șef al județului;
- Un reprezentant al Direcției Județene pentru Cultură /Ministerului Culturii;
- Un reprezentant al ABRDD (doar în cazul Deltei Dunării);
- Un reprezentant al unui Muzeu al satului.

Comitetul astfel constituit a identificat gospodăriile tradiționale din cadrul comunei alcătuind o listă indicativă care cuprinde gospodăriile propuse pentru reabilitare/restaurare. Lista obiectivelor propuse a fost însoțită de punctul de vedere al Direcției Județene pentru Cultură (/Ministerului Culturii) și al Arhitectului șef al Județului.

La identificarea gospodăriilor tradiționale propuse pe lista indicativă în vederea restaurării, ARBDD/Primăria (după caz), împreună cu comitetul menționat anterior a avut în vedere:

- înlăturarea oricărui context de natură să susțină premisa unui conflict de interes între beneficiarul final și cei care propun lista gospodăriilor tradiționale care vor fi restaurate;
- sumele ce depășesc valoarea eligibilă din PNRR vor fi suportate din bugetul UAT/ARBDD.

Criteriile avute în vedere la identificarea gospodăriilor propuse în lista indicativă din cadrul unui obiectiv (sat aparținător comunelor și localităților urbane din România) au fost:

1. Vechimea - imobil construit cel puțin 50 de ani înainte de data efectuării evaluării. Pentru dateare se vor folosi date de carte funciară, elemente de dateare incorporate în construcție sau studiu istoric, a căror relevanță se poate aprecia după cum urmează:

- a)imobil ridicat până în anul 1775 - excepțional;

b)imobil ridicat între anii 1775 -1830 - foarte mare;

c)imobil ridicat între anii 1830 -1870 - mare;

2. Valoare istorico-documentară/memorială

Identificarea Gospodăriilor se va realiza ținând cont de:

- datele privind o anume regiune sau un ethnوس;
- bunul cultural e legat de un eveniment (politic, militar, legislativ, cultural, constructiv);
- imobilul a aparținut unei personalități importante a istoriei locale sau naționale sau constituie o mărturie semnificativă privind viața și activitatea unei personalități locale, din istoria satului:
  - Imobile legate de anumite momente istorice, politice sau sociale;
  - Imobile reprezentative pentru anumite personalități;
  - Construcții recunoscute sau atestate prin surse documentare de orice tip;
  - Imobile legate de anumite tradiții locale.

3. Valoarea arhitecturală

- Coerența planimetrică și structurală (amplasarea pe loturi, tipologia planimetrică, sistemul constructiv; gabarite și proporții cu specific local);

- Reprezentativitatea pentru cultura/architectura zonei etnografice originale sau care reflectă o anumită identitate etnică (plastică arhitecturală a fațadelor și interioarelor; calitățile diferitelor componente și ponderea celor care conferă gospodăriei un anumit caracter; tipologii de acoperișuri - pante, goluri de iluminare sau ventilare în funcție de caracteristicile climei, reliefului și tehnicilor locale);

- Relația dintre materialele de construcție utilizate și contextul natural, apartenența la un ansamblu construit ori natural, păstrat parțial sau total (materiale pentru construcția pereților - lemn, lut, cărămidă; materiale de învelitori - stuf, paie, lemn, țigle, olane, șindrilă, șită, după caz).

4. Valoarea (realizarea) artistică a componentelor arhitecturale: stâlpi, pazii, frontoane, tâmplărie - piesă de o expresivitate plastică deosebită (inclusiv materialul suport); elemente decorative prispe, foișoare, grinzi, stucaturi etc.

5. Inscriptii / datări

- Datare prin perioade / secole;
- Datare prin intervale de date;
- Datare precăsă an.

6. Frecvență (raritate/unicitate)

- La nivel local, național, regional; criteriul în baza căruia se analizează dacă gospodăria aparține unei serii de gospodării identice, unui lot de gospodării din aceeași tipologie sau reprezintă un unicat;
- Unicitatea gospodăriei, componentelor sau ansamblului;
- Calitatea de „cap de serie” pentru o anumită zonă etnografică;
- Raritatea sau apartenența la o serie restrânsă pentru o zonă etnografică sau pentru o perioadă istorică;
- Tipicitatea pentru zona de proveniență;
- Frecvența obiectivelor valoroase într-un ansamblu constituit.

7. Construcții comunitare

- construcțiile înălțate de obicei pe cheltuiala obștii și dedicate folosinței comune: fântâni, mori, locuința învățătorului, doctorului, clopotnița, etc.

8. Stare de conservare

- criteriul în baza căruia se analizează gradul în care gospodăria își păstrează integritatea și caracteristicile inițiale ori se află într-o stare care să permită reconstituirea sau restaurarea acestuia. Starea de conservare este determinată de adaosuri, transformări, degradări, restaurări anterioare.

9. Monument istoric înscris în Lista monumentelor istorice aflat în stare de conservare proastă sau imobil cu valoare ambientală.

10. Materiale și tehnici tradiționale de construcție, clasificate funcție de zonă: lemn, lut, piatră, cărămidă; stuf, paie, olane, țiglă; tipuri de învelitori, elevație etc.

11. Apartenența la un context arhitectural specific /gospodărie/ulită, etc.:

- complex arhitectural determinat de ocupații, meșteșuguri, etc.;
- vizibilitatea gospodăriei.

Numărul maxim de obiective (case tradiționale/gospodării) care pot beneficia de finanțare este de 12 gospodării tradiționale localizate în fiecare sat/comună calificat în vederea restaurării.

În cazul în care, pe Ruta Refacerea peisajului cultural din Delta Dunării, unde este prevăzută restaurarea a 30 de gospodării tradiționale, proprietarii imobilelor doresc să desfășoare activități economice noi în domeniul turismului, se va aplica o cotă de co-finanțare, care va fi suportată din bugetul proprietarului imobilului respectiv. Conform adresei 18443/02.08.2022 al Administrației Rezervației Biosferei Dunării sunt preconizate venituri în medie între 25.000-30.000 de lei/an, pentru fiecare gospodărie. În acest caz, rata de cofinanțare se stabilește la 40% din valoare investiției (27.500 suma medie pe an x5 ani de sustenabilitate/351.484,35 lei suma prevăzută pentru reabilitarea unui imobil).

Pentru siturile înscrise în toate rutele culturale/turistice, lucrările de restaurare vor include următoarele:

- restaurarea clădirilor, crearea, acolo unde este necesar, a unui drum de acces, primirea vizitatorilor;
- crearea de spații expoziționale (pot fi și construcții noi),
- amenajarea drumurilor de acces reprezentă lucrări minime de intervenție care permit cel puțin accesul pietonilor. Nu se includ lucrări de asfaltare.

Pentru proiectele ce se adresează restaurării unui monument istoric trebuie să prezinte DALI finalizat până la depunerea cererii de finanțare. În cazul construcțiilor noi, studiile de fezabilitate (SF) trebuie să fie finalizate înaintea depunerii cererii de finanțare.

Contractele de lucrări vor include cerința respectării principiului „*de a nu prejudicia semnificativ*” potrivit Art. 17 din Regulamentul (UE) 2020/852.

Pentru clădirile noi se vor respecta standardele nZEB (nearly zero-energy buildings). Clădirile nou construite vor respecta obiectivul privind necesarul de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât valorile stabilite pentru clădirile de birouri în Anexa la Ordinul nr. 386/2016 pentru modificarea și completarea Reglementării tehnice „*Normativ privind calculul termotehnic al elementelor de construcție ale clădirilor*”, indicativ C 107-2005, aprobată prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.055/2005.

Pentru clădirile existente, lucrările de reabilitare vor respecta cerința minimă de reducere a consumului de energie cu cel puțin 50 % față de consumul anual de energie anterior renovării clădirii și vor oferi o creștere de 30% economiei de energie primară față destarea de dinainte de renovare.

Lucrările de amenajare și reconstrucție vor fi efectuate în scopul creșterii performanței energetice a clădirilor și a îmbunătățirii calității mediului prin reducerea consumului de energie utilizată în clădiri și trebuie să asigure conformitatea cu Directiva privind performanța energetică a clădirilor.

Având în vedere excepțiile stabilite de directiva EPBD și Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, pentru monumente istorice și clădirile care fie fac parte din zone construite protejate, conform legii, fie au valoare arhitecturală sau istorică deosebită, cărora, dacă li s-ar aplica cerințele, s-ar modifica în mod inaceptabil caracterul ori aspectul exterior și pentru clădiri utilizate ca lăcașuri de cult sau pentru alte activități cu caracter religios, nu se solicită audit energetic și certificat de performanță energetică, și nu trebuie să respecte obiectivul privind necesarul de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât valorile stabilite pentru clădirile de birouri în Anexa la Ordinul nr. 386/2016 pentru modificarea și completarea Reglementării tehnice „*Normativ privind calculul termotehnic al*

elementelor de construcție ale clădirilor”, indicativ C 107-2005, aprobată prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.055/2005.

Acolo unde este tehnic posibil și nu se afectează caracterul și valoarea culturală prin lucrările ce se vor realiza, se recomandă implementarea unor măsuri ce conduc la creșterea performanței energetice, precum: lucrări de reabilitare/ modernizare a instalațiilor de iluminat în clădiri (iluminat intelligent), sisteme de management energetic integrat pentru clădiri și altele asemenea.

3 AJUTOR DE STAT

Activitățile propuse în cadrul proiectelor nu intră sub incidența ajutorului de stat. Activitatea economică a infrastructurii culturale nu este utilizată în scop economic decât în limita a 20% din capacitatea globală a infrastructurii, fiind o activitate pur accesorie.

În cazul în care, pe Ruta Refacerea peisajului cultural din Delta Dunării, unde este prevăzută restaurarea a 30 de gospodării tradiționale, proprietarii imobilelor doresc să desfășoare activități economice noi în domeniul turismului, se va aplica o cotă de co-finanțare, care va fi suportată din bugetul proprietarului imobilului respectiv. Conform adresei 18443/02.08.2022 al Administrației Rezervației Biosferei Dunării sunt preconizate venituri în medie între 25.000-30.000 de lei/an, pentru fiecare gospodărie. În acest caz, rata de cofinanțare se stabilește la 40% din valoare investiției (27.500 suma medie pe an x5 ani de sustenabilitate/351.484,35 lei suma prevăzută pentru reabilitarea unui imobil).

4 CRITERII DE ELIGIBILITATE

Cererea de finanțare (inclusiv anexele/modelele la cererea de finanțare) completată de către solicitant, face obiectul verificării eligibilității solicitantului și a proiectului, pe baza criteriilor enumerate în continuare.

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de solicitant, la momentul depunerii proiectului, contractării, implementării, precum și pe perioada derulării contractului de finanțare, în condițiile stipulate de acesta.

Pentru obținerea finanțării, solicitantul și proiectul trebuie să respecte toate criteriile de eligibilitate mai jos menționate, în termenele stabilite în prezentul ghid și anexele la acesta. Pentru verificarea acestor criterii se va folosi Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității, prezentată în Anexa 2 la prezentul ghid. Solicitantul eligibil, în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul acestei secțiuni.

4.1 Eligibilitatea solicitantului și a activităților

1. Forma de constituire a solicitantului

Solicitânții eligibili se regăsesc la secțiunea 2.6.

Prezentul ghid se adresează doar proiectelor de reabilitare/restaurare a obiectivelor incluse în ruta castelelor, ruta curiilor, ruta culelor, ruta bisericilor din lemn, ruta mănăstirilor din zona Moldovei, ruta Sfântului Ladislau, traseul castrelor romane, ruta cetăților, ruta satelor cu arhitectură tradițională și refacerea peisajului cultural din Delta Dunării, conform Listei abordate prin ordinul comun al ministrului investițiilor și proiectelor europene, al ministrului culturii, al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației și al ministrului antreprenoriatului și turismului nr. 1491/1165/3091/1281/2022, publicat pe site-ul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, <https://mfe.gov.ro/ministerul-investitiilor-si-proiectelor-europene-publica-listele-cu-obiectivele-care-indeplinesc-criteriile-necesare-includerii-in-cadrul-rutelor-turisticе-culturale-in-vederea-promovarii-respectiv-r/>.

2. Solicitantul face dovada capacitatii de finanțare a proiectului pentru cheltuielile neeligibile

Solicitantul va completa și semna *Declarația de angajament (Model A)*.

3. Solicitantul și/sau reprezentantul legal, NU se încadrează în niciuna din situațiile prezentate în Declarația de eligibilitate

Pentru completarea cererii de finanțare se va utiliza *Declarația de eligibilitate (Model B)*, în care sunt detaliate situațiile în care solicitantul și/sau reprezentantul legal, NU trebuie să se regăsească pentru a fi beneficiarul acestei axe/operațiuni.

4. Activitățile proiectului se încadrează în acțiunile specifice sprijinite în cadrul investiției

Activitățile/acțiunile eligibile a fi finanțate prin intermediul Investiției sunt activități specifice de reabilitare/restaurarea obiectivelor selectate:

- restaurarea, conservarea clădirilor, crearea de spații expoziționale (pot fi și construcții noi),
- amenajarea acolo unde este necesar a unui drum de acces pentru primirea vizitorilor. Amenajarea drumurilor de acces reprezintă lucrări minime de intervenție care permit cel puțin accesul pietonilor.
Nu se includ lucrări de asfaltare.

5. Încadrarea proiectului în valoarea maximă eligibilă

În cazul în care valoarea proiectului este mai mare decât valoarea eligibilă, menționată la secțiunea 2.5 Valoarea maximă eligibilă a unui proiect, cheltuielile sunt suportate de beneficiar.

Aspectele se coreleză cu informațiile complete din Cererea de finanțare și cu Declarația de angajament (Model A)

6. Proiectul propus spre finanțare include doar măsuri desfășurate după data de 1 februarie 2020

Activitățile/lucrările efectuate după 1 februarie 2020 sunt considerate cheltuielile eligibile în cadrul PNRR, cu condiția demonstrării, înainte de finalizarea activităților proiectului, îndeplinirea criteriilor de eligibilitate din prezentul ghid, inclusiv privind implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH), astfel cum este prevăzut la Articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile, prin crearea unui sistem de clasificare (sau „taxonomie”) pentru activitățile economice durabile din punctul de vedere al mediului.

Nu sunt eligibile cheltuielile realizate ce au fost finanțate anterior din fonduri UE.

Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților propuse prin proiect cu cele realizate asupra aceleiași construcții/acelaiași segment de construcție implementate prin Programul Operațional Regional, prin alte programe operaționale, sau prin alte programe cu surse publice de finanțare. În cazul identificării unei situații de dublă finanțare, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene poate emite decizii de reziliere a contractelor de finanțare, cu recuperarea sumelor acordate necuvenit.

Se va vedea Declarația de eligibilitate (Model B). Aspectele se coreleză cu informațiile complete din cererea de finanțare.

7. Perioada de implementare a activităților proiectului nu depășește 30 iunie 2026

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul semnării contractului de finanțare a proiectului.

Aspectele se coreleză cu informațiile complete din Cererea de finanțare.

Atenție!

Beneficiarii care nu finalizează proiectul în perioada de eligibilitate a cheltuielilor vor suporta din bugetul propriu sumele necesare finalizării proiectelor după această perioadă, conform art. 24 Alin. 4 din HG 124/2021.

8. Respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea, accesibilitatea

În procesul de pregătire, implementare și durabilitate a contractului de finanțare, solicitantul a respectat și va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, accesibilitate.

Se va vedea Declarația de angajament (Model A). Aspectele se coreleză cu informațiile complete din cererea de finanțare.

9. Proiectul respectă principiul „Do No Significant Harm” (DNSH)

Solicitantul va declara respectarea obligațiilor prevăzute în PNRR pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) (“A nu prejudicia în mod semnificativ”), astfel cum este prevăzut la Articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile, pe toată perioada de implementare a proiectului.

Se va vedea Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului (model D).

Contractele de lucrări vor include obligatoriu cerința respectării principiului *“de a nu prejudicia semnificativ”* potrivit Art. 17 din Regulamentul (UE) 2020/852

10. Intervențiile propuse conduc la o reducere a consumului anual specific de energie finală față de consumul anual specific de energie înainte de renovarea fiecărei clădiri (cu excepția clădirilor clasate sau în curs de clasare ca monumente, a clădirilor cu valoare arhitecturală deosebită stabilite prin documentațiile de urbanism, clădirilor din zone construite protejate aprobate conform legii, caselor tradiționale și gospodăriilor)

Astfel, lucrările de reabilitare/ restaurare vor fi efectuate în scopul creșterii performanței energetice a clădirilor și a îmbunătățirii calității mediului prin reducerea consumului de energie utilizată în clădiri și trebuie să asigure conformitatea cu Directiva privind performanța energetică a clădirilor.

Se va vedea Declarația de eligibilitate (Model B) și informațiile prezentate în documentația tehnică (Raportul de audit energetic, certificatul de performanță energetică). Aspectele se coreleză cu informațiile completeate în Cererea de finanțare.

Având în vedere exceptiile stabilite de directiva EPBD și Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, pentru monumente istorice și clădirile care fie fac parte din zone construite protejate, conform legii, fie au valoare arhitecturală sau istorică deosebită, cărora, dacă li s-ar aplica cerințele, s-ar modifica în mod inaceptabil caracterul ori aspectul exterior și pentru clădiri utilizate ca lăcașuri de cult sau pentru alte activități cu caracter religios, nu se solicită audit energetic și certificat de performanță energetică, și nu trebuie să respecte obiectivul privind necesarul de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât valorile stabilite pentru clădirile de birouri în Anexa la Ordinul nr. 386/2016 pentru modificarea și completarea Reglementării tehnice „Normativ privind calculul termotehnic al elementelor de construcție ale clădirilor”, indicativ C 107-2005, aprobată prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.055/2005.

Acolo unde este tehnic posibil și nu se afectează caracterul și valoarea culturală prin lucrările ce se vor realiza, se recomandă implementarea unor măsuri ce conduc la creșterea performanței energetice, precum: lucrări de reabilitare/ modernizare a instalațiilor de iluminat în clădiri (iluminat inteligent), sisteme de management energetic integrat pentru clădiri și altele asemenea.

Pentru clădirile noi se vor respecta standardele nZEB (nearly zero-energy buildings). Clădirile noi construite vor respecta obiectivul privind necesarul de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât valorile stabilite pentru clădirile de birouri în Anexa la Ordinul nr. 386/2016 pentru modificarea și completarea Reglementării tehnice „Normativ privind calculul termotehnic al elementelor de construcție ale clădirilor”, indicativ C 107-2005, aprobată prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.055/2005.

4.2 Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:

- ✓ ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 124 din 13 decembrie 2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, respectiv normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021.

Condiții cumulative de eligibilitate a cheltuielilor:

- a. să fie în conformitate cu prevederile Planului Național de Redresare și Reziliență, Componenta C11- Turism și cultură, Investiția I1- Promovarea celor 12 rute turistice/culturale;
- b. să se încadreze în valoarea totală aprobată prin Planul Național de Redresare și Reziliență, Componenta C11- Turism și cultură, Investiția I1- Promovarea celor 12 rute turistice/culturale;
- c. să fie în conformitate cu contractul de finanțare, încheiat între coordonatorul de reformă/investiție și beneficiar;
- d. să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii și să conduce la atingerea jalonului;
- e. să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;

Categorii de cheltuieli eligibile în cadrul acestui apel de proiecte, incluse în cadrul valorii totale acordate pe fiecare investiție:

Capitolul 1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului

1.1. Amenajarea terenului - Se includ cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea terenului și care constau în demolări, demontări, dezafectări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități, sistematizări pe verticală, drenaje, epuismente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă.

1.2. Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială - Se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajare spații verzi.

Capitolul 2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului

Se includ cheltuielile aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, care se execută pe terenul ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.

Capitolul 3. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică

Cheltuielile pentru proiectare și asistență tehnică sunt eligibile cumulat, în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile finanțate în cadrul Capitolului 4. „Cheltuieli pentru investiția de bază” și detaliate după cum urmează:

3.1. Studii de teren - Se includ cheltuielile pentru studii de cercetare arheologică, geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care este amplasat obiectivul de investiție.

3.2. Obținere avize, acorduri, autorizații - se includ cheltuielile pentru:

- a. obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;
- b. obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;
- c. obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și branșamente la rețelele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc.;
- d. întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în carteua funciară;
- e. obținerea acordului de mediu;
- f. obținerea avizului P.S.I.;
- g. alte avize, acorduri și autorizații.

3.3. Proiectare și inginerie - Se includ cheltuielile pentru elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, documentație de avizare a lucrărilor de investiții, proiect tehnic și detalii de execuție), pentru plata verificării tehnice a proiectării și pentru plata elaborării certificatului de performanță energetică a clădirii, precum și pentru elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, expertiză tehnică, etc.)

3.4. Consultanță - se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- a. plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului proiectului
- b. serviciile de consultanță/asistență juridică în scopul elaborării documentației de atribuire și/sau aplicării procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, dacă este cazul

3.5. Asistență tehnică - se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- a. asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectului);
- b. plata dirigenților de sănătate, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.

Capitolul 4. Cheltuieli pentru investiția de bază

4.1. Se cuprind cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție aferent obiectivului de patrimoniu:

- Cheltuieli pentru restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea obiectivului de patrimoniu;
- Cheltuieli pentru restaurarea, protecția, conservarea și realizarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare, stucaturilor;
- Cheltuieli pentru restaurarea și remodelarea plasticii fațadelor;
- Cheltuieli pentru amenajarea de spații expoziționale/muzeale și de primire a turiștilor (inclusiv clădiri noi);
- Cheltuieli pentru utilitățile generale obiectivului de patrimoniu (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, ventilare, climatizare, PSI, siguranță la foc, antiefracție, telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului de patrimoniu).

Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție, iar delimitarea obiectelor se face de către proiectant.

4.2. Dotări (se includ utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări) aferente obiectivului de patrimoniu. Se cuprind cheltuielile pentru:

- Dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție);
- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora;
- Achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor și a echipamentelor de transport tehnologic;
- Dotările care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe, sunt necesare implementării proiectului și respectă prevederile contractului de finanțare.

Nu sunt eligibile cheltuielile pentru dotări care, conform legii, intră în categoria obiectelor de inventar.

4.3. Construcții, instalații și dotări aferente investiției conexe investiției de bază

In cadrul proiectului, proiectantul poate delimita un obiect conex obiectivului de patrimoniu cuprinzând lucrări și dotări pentru: iluminat arhitectural interior și exterior, împrejmuire, parcare, amenajare peisagistică, construcție/reabilitare clădiri conexe, alei/cale de acces care se execută pe terenul obiectivului de investiție (lucrări minime de intervenție, executate din materiale tradiționale, cu avizul Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii (art.23,alin(3) din Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată). Nu se includ lucrări de asfaltare.

Observație: Imobilul sau terenul vizat de investiția propusă prin proiect, identificat la nivel de nr. topo /nr.cadastral, trebuie să fie un teritoriu compact/parcele limitrofe.

Cheltuielile aferente fiecărui obiect de construcție sunt estimate prin devizul pe obiect.

Capitolul 5. Alte cheltuieli

5.1. Organizare de sănătate

5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de sănătate

Se cuprind cheltuielile aferente construirii provizorii, amenajării la construcții existente pentru vestiare/barăci/spații de lucru pentru personalul din sănătate, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, platforme tehnologice, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces, branșamente/racorduri la utilități, împrejmuri, panouri de prezentare, pichete de incendiu. Se includ, de asemenea, cheltuielile de desființare de sănătate, inclusiv cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială la terminarea execuției lucrărilor.

5.1.2. Cheltuieli conexe organizării de sănătate

Se cuprind cheltuielile pentru: obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, inchirieri de vestiare/barăci,/containere/ grupuri sanitare, contractele de asistență cu poliția rutieră, contract temporar cu furnizorul de energie electrică, cu unități de salubrizare, taxe depozit ecologic, costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, pază șantierului, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public.

5.2. Comisioane, cote și taxe

Se cuprind, după caz: cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții, cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor, taxe pentru acorduri, avize și autorizația de construire/desființare.

5.3. Cheltuieli diverse și neprevăzute - Se consideră eligibile dacă sunt detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita a :

- 10% în cazul executării unui obiectiv/obiect nou de investiții;
- 20% în cazul executării lucrărilor de intervenție la construcție existentă. din valoarea eligibilă a cheltuielilor eligibile cuprinse la Capitolul 1, Capitolul 2 și Capitolul 4.

Cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției.

Capitolul 6. Cheltuieli de informare și publicitate

6.1. Cheltuieli cu activitățile obligatorii de informare și publicitate

Cheltuielile de publicitate și informare, ce derivă exclusiv din Manualul de identitate vizuală privind operațiunile finanțate din Mecanismul de Rederesare și Reziliență definite în conformitate cu prevederile art. 34 din Regulamentul (UE) nr. 2021/241 de instituire a Mecanismului de Rederesare și Reziliență, cu modificările și completările ulterioare .

Cheltuieli neeligibile

- Sumele care vor depăși pragurile menționate la secțiunea 2.5 și valoarea TVA aferentă, fiind suportate din bugetul beneficiarului. În cazul rutei satelor tradiționale și refacerea peisajului cultural din Delta Dunării sumele ce depășesc valoarea eligibilă vor fi suportate din bugetul UAT/ABRDD, după caz.
- alte cheltuieli privind imobilul (clădire și teren) pe care se realizează investiția care nu se încadrează în categoria cheltuielilor eligibile din capitolul 4 din devizul general, descrise mai sus;
- toate cheltuielile care vizează alte clădiri existente care nu reprezintă componente în cadrul proiectului, aparținând solicitantului, amplasate în același perimetru/parcelă/adresă a solicitantului;
- cheltuielile privind costurile de funcționare și întreținere a obiectivelor finanțate prin proiect;
- cheltuielile privind costuri administrative;
- cheltuielile de personal;
- cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rata și dobânzi aferente creditelor;
- contribuția în natură;
- amortizarea;
- cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG nr. 2139/2004;
- achiziția de terenuri;
- valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile. Valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile, în cazul în care nu sunt cheltuieli deductibile, este suportată din bugetul de stat (art. 13, alin. a din OUG nr. 24/2021).

Solicitările de plată vor fi efectuate pentru suma totală necesară, cu defalcarea valorii aferente cheltuielilor eligibile din PNRR și a valorii TVA aferentă acestor tipuri de cheltuieli.

5 COMPLETAREA CERERII DE FINANTARE

Cererea de finanțare este compusă din:

-Cererea de finanțare se va transmite în copie format pdf., sub semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al solicitantului de finanțare sau după caz a liderului de parteneriat sau a persoanei împuternicite de către acesta.

-Anexele la cererea de finanțare - set de documente completate sau, după caz, scanate, salvate în format pdf., semnate digital cu semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al solicitantului de finanțare sau după caz a liderului de parteneriat sau a persoanei împuternicite de către acesta și transmise.

Documentele transmise, ca parte din cererea de finanțare, trebuie să fie lizibile și complete.

5.1 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Limba utilizată în completarea cererii de finanțare este limba română.

5.2 Anexele la cerere de finanțare aplicabile prezentului apel

Documentele enumerate mai jos se vor transmite obligatoriu prin platforma pentru depunerea proiectelor de investiții finanțate în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență. Platforma poate fi accesată la următorul link: <https://proiecte.pnrr.gov.ro>.

Din lista de documente prezentată mai jos, sunt specificate documentele care:

- sunt înglobate în cererea de finanțare;
- se descarcă în format predefinit și completate - necesită semnare electronică a reprezentantului legal al solicitantului de finanțare sau după caz a liderului de parteneriat sau a persoanei împuternicite de către acesta și transmitere în formă electronică;
- se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant, sub semnătură electronică extinsă, a reprezentantului legal al solicitantului de finanțare sau după caz a liderului de parteneriat sau a persoanei împuternicite de către acesta.

1) Documentele statutare ale solicitantului [se încarcă în format exclusiv .pdf de către solicitant]

Vor fi prezentate (după caz) :

- pentru UAT: Hotărârea judecătorească de validare a mandatului primarului (sau orice alte documente din care să rezulte calitatea de reprezentant legal, pentru situații particulare)/ Hotărârea de alegere a președintelui consiliului județean și Hotărârea de constituire a consiliului local/județean; -pentru instituții publice, persoane juridice de drept public/ universități: Legea, hotărârea de Guvern etc. din care să reiasă încadrarea solicitantului în categoria autorităților publice centrale (ex. act de înființare, actul privind organizarea și funcționarea)/ Hotărârea/ordinul/decizia/alt act administrativ de numire a reprezentantului legal;
- pentru ONG/persoane juridice de drept privat: actul constitutiv actualizat, statutul, certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor respectiv Hotărârea judecătorească de înființare;
- pentru unități de cult: hotărâre a unității de cult centrale/hotărâre a Consiliului Eparhial/ adeverință de funcționare din care sa rezulte că respectiva unitate de cult a fost înființată ca unitate de sine stătătoare și funcționează în cadrul cultului respectiv și documentul de numire sau documentul de constatare a alegerii reprezentantului legal. În cazul în care statutul solicitantului a fost aprobat prin Hotărâre de guvern în conformitate cu Legea 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, se va preciza în cererea de finanțare care Hotărârea de guvern aplicabilă.

Acordul de parteneriat (dacă este cazul) [se transmite în format exclusiv pdf. de către solicitant]

Acordul de parteneriat este supus legislației din România și se încheie până cel târziu la semnarea contractului/deciziei/ordinului de finanțare, fiind parte integrantă a contractului de finanțare.

Acordul de parteneriat cuprinde obligatoriu următoarele informații:

- a) datele de identificare ale liderului de parteneriat și partenerilor;

- b) descrierea activităților aflate în responsabilitatea fiecărui partener, respectiv a liderului de parteneriat;
- c) valoarea estimată a fiecărei activități, defalcată pentru fiecare partener, respectiv pentru liderul de parteneriat;
- d) conturile deschise pe numele liderului de parteneriat pentru activitățile proprii și conturile deschise pe numele partenerilor pentru activitățile proprii ale acestora, în care se efectuează transferurile sumelor solicitate prin cererile de transfer;
- e) contribuția financiară proprie a fiecărui partener la implementarea proiectului;
- f) prevederi referitoare la răspunderea fiecărei părți privind recuperarea cheltuielilor afectate de nereguli aferente activităților proprii din cadrul proiectului. (CAPITOLUL VII - Prevederi specifice proiectelor implementate în parteneriat din HG 209/2022 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021).

În cazul în care proiectul se va implementa în parteneriat se va depune în mod obligatoriu acordul de parteneriat încheiat.

2) Documente privind identificarea reprezentantului legal al solicitantului
[se transmite în format exclusiv .pdf de către solicitant]

Pentru reprezentantul legal al solicitantului se va anexa la cererea de finanțare o copie a cărții de identitate.

3) Declarațiile de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal
[se descarcă în format predefinit și completat - necesită doar verificarea datelor predefinite, semnare electronică și transmitere]

Beneficiarii de finanțare au obligația de a respecta prevederile Regulamentului (UE) nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 190/2018, precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, participanții la activitățile proiectului vor fi informați despre obligativitatea de a furniza datele lor personale și despre faptul că datele lor personale vor fi prelucrate în aplicațiile electronice, în toate fazele de evaluare/ contractare/ implementare/ sustenabilitate a proiectului, cu respectarea dispozițiilor legale menționate. Beneficiarii trebuie să facă dovada ca au obținut consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal de la fiecare participant, în conformitate cu prevederile legale menționate.

Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului în nume propriu și/sau pentru interpuși, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal procesate în evaluarea proiectului.

Se va depune Declarația de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal (Model E) completată de către reprezentantul legal al solicitantului și se semnată conform prevederilor din secțiunea 2.3.

4) Împuternicirea pentru semnarea electronică extinsă a Cererii de finanțare și a anexelor la cererea de finanțare (dacă este cazul)
[se transmite în format exclusiv .pdf de către solicitant]

În cazul în care Cererea de finanțare și anexele la cererea de finanțare (dacă este cazul) sunt semnate cu semnătura electronică extinsă de o persoană împuternicată de reprezentantul legal al solicitantului, se anexează documentul de împuternicire. Acesta reprezintă un document administrativ emis de reprezentantul legal, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Observație: Dacă la depunere cererea de finanțare este semnată de reprezentantul legal al solicitantului, iar pe parcursul procesului de verificare se împuternicește o persoană pentru semnarea electronică extinsă a răspunsurilor la solicitările de clarificări, cu respectarea prevederilor din secțiunea 2.3, acest document se poate prezenta odată cu răspunsul la respectiva solicitare de clarificări.

4) Declarația de angajament a solicitantului cu privire la prezentarea unor avize/autorizații/certificate (dacă este cazul) [se descarcă în format predefinit și completat - necesită doar verificarea datelor predefinite, semnare electronică și transmitere]

În cazul în care la data transmiterii cererii de finanțare nu sunt obținute avizele/autorizațiile/certificatele solicitate se va depune, în mod obligatoriu, o declarație pe propria răspundere a reprezentantului legal cu privire la prezentarea acestora până la data semnării contractului de finanțare, însotită de documente justificative cu privire la demersurile întreprinse pentru obținerea acestora.

Se va anexa Declarația de angajament (Model G).

5) Declarația de eligibilitate ale solicitantului

[se descarcă în format predefinit și completat - necesită doar verificarea datelor predefinite, semnare electronică și transmitere]

Se va transmite *Declarația de eligibilitate (Model B)*, semnată conform prevederilor din secțiunea 2.3.

6) Declarația de angajament pentru sumele neeligibile ce implică contribuția solicitantului

[se descarcă în format predefinit și completat - necesită doar verificarea datelor predefinite, semnare electronică și transmitere]

Se va anexa Declarația de angajament (*Model A*).

7) Declarația privind eligibilitatea TVA, a solicitantului

[se descarcă în format predefinit și completat - necesită doar verificarea datelor predefinite, semnare electronică și transmitere]

Declarația privind eligibilitatea TVA (Model C) aferentă cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus spre finanțare de către solicitant.

8) Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului (Model D)

Se va anexa *Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului (Model D)* însotit de *Autoevaluarea privind respectarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (DNSH)* pentru proiect (Anexa la Model D)

9) Hotărârea/decizia de aprobare a depunerii proiectului, inclusiv anexa privind descrierea sumară a investiției propuse a fi realizată prin proiect

[se transmite în format exclusiv .pdf de către solicitant]

Se va transmite hotărârea/decizia de aprobare pentru depunerea proiectului.

În Hotărârea/decizia sus-menționată trebuie să fie inclusă valoarea maximă eligibilă a proiectului (calculată în conformitate cu precizările din secțiunea 2.5 din prezentul ghid).

De asemenea, se va preciza că solicitantul se angajează să finanțeze toate cheltuielile neeligibile care asigură implementarea proiectului, astfel cum acestea vor rezulta din documentațiile tehnico-economice/contractul de lucrări solicitate în etapa de implementare.

De asemenea, se va anexa o descriere sumară a investiției propusă prin proiect, în concordanță cu măsurile propuse, aşa cum reies din documentația tehnico-economică, cu asumarea atingerii indicatorilor descriși la secțiunea 4.1.

10) Documentele care atestă faptul că obiectivul de patrimoniu asupra căruia se realizează investiția este în proprietatea/ administrarea/concesiunea solicitantului [se transmit în format exclusiv .pdf de către solicitant]

Se vor transmite:

- Documente cadastrale și înregistrarea terenurilor în registre (Extras de Carte funciară / întabulare), în copie. Documente cadastrale și înregistrarea imobilelor în registre (Extras de Carte funciară din care să rezulte intabularea, precum și încheierea), trebuie să fie în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului).

și

- HG, HCJ, HCL sau alt document legal prin care se demonstrează că solicitantul este administrator al imobilului obiect al proiectului, care acoperă o perioadă corespunzătoare celei menționate la secțiunea 6.4 din prezentul Ghid, dacă este cazul.

sau

- Contract de concesiune sau alt tip de contract echivalent, care acoperă o perioadă corespunzătoare celei menționate la secțiunea 4.1 și din care rezultă dreptul real asupra obiectivului, titularul având posibilitatea de a executa lucrări de construcții/intervenții

și

- Plan de situație a imobilului care să dovedească din punct de vedere grafic încadrarea investiției în limitele parcelelor deținute de solicitant.

11) Documentația tehnico-economică (nu se transmite pentru ruta satelor cu arhitectură tradițională și pentru ruta refacerii peisajului cultural din Delta Dunării) [se transmite în format exclusiv .pdf de către solicitant]

Se va transmite cel puțin documentația tehnică de avizare a lucrărilor (DALI), pentru lucrări ce implică restaurarea sau reabilitarea construcțiilor, respectiv studiul de fezabilitate (SF), în cazul construcțiilor noi (după caz), împreună cu devizul general, în conformitate cu legislația în vigoare aplicabilă: H.G. nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv avizele și acordurile aferente.

În cazul în care documentația tehnică este într-o fază mai avansată (ex. proiect tehnic/DTAC) se va depune doar ultima documentație realizată, în conformitate cu H.G. nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru clădirile declarate monument istoric, Avizul emis de Ministerul Culturii este obligatoriu a fi transmis, cel mai târziu la data semnării contractului de finanțare (se va depune Declarația Model G).

De asemenea, se va atașa o anexă cu bugetul proiectului, pe structura liniilor bugetare din devizul general, care să cuprindă detalierea separată a cheltuielilor pe categorii cheltuieli: eligibile și neeligibile.

În deviz se vor evidenția acele lucrări/echipamente/dotări care contribuie la tranziția verde, respectiv la tranziția digitală în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 241/2021.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă proiectele nu au fost încheiate în mod fizic sau financiar înainte de depunerea cererii de finanțare, asumarea suportării din bugetul propriu a corecțiilor ce pot fi identificate în procedura de verificare a achiziției se face în Declarația de angajament (Model A).

Solicitantul se va asigura de menționarea în cerințele documentațiilor de atribuire a contractelor de achiziție (caietul de sarcini pentru elaborare DALI), a măsurilor privind respectarea obligațiilor prevăzute în PNRR pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) și va prezenta documentele justificative aferente.

Solicitantul va anexa Declarația pe proprie răspundere a solicitantului și viza de conformitate a proiectantului cu privire la conformitatea planșelor, format PDF, cu formatul original al acestora. Pentru această declarație nu există un format standard, dar trebuie să conțină informațiile privind identificarea documentelor pentru care se atestă conformitatea cu originalul.

Prin excepție față de cele de mai sus, în situația lucrărilor ce se încadrează în prevederile art. 11 alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, solicitanții vor depune documentația menționată la Anexa 1 a ORDIN Nr. 3037/2020 din 20 iulie 2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă și emiterea acordului scris, în cazul executării lucrărilor, în

condițiile prevăzute de art. 11 alin. (2) și (4) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.

Pentru ruta satelor cu arhitectură tradițională și refacerea peisajului cultural al Deltei Dunării, la elaborarea documentațiilor, se recomandă consultarea ghidurilor de arhitectură tradițională pentru fiecare zonă tradițională în parte, inclusiv pentru Delta Dunării, elaborate de către Ordinul Arhitecților din România, disponibile la adresa de web: <https://oar.archi/buna-practica/ghiduri-de-arhitectura/>.

12) Avizul Ministerului Culturii pentru documentația tehnico-economică depusă
[se transmite în format exclusiv .pdf de către solicitant]

Intervențiile asupra monumentelor istorice se pot realiza numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii (art.23,alin (3) din Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată) emis pentru ultima documentație tehnico-economică.

Avizul se va transmite cel mai târziu la data semnării contractului de finanțare, la data depunerii cererii de finanțare fiind obligatoriu a se depune minim Declarația de angajament a solicitantului cu privire la prezentarea unor avize/autorizații/ certificate (Model G).

13) Certificatul de urbanism

[se transmite în format exclusiv .pdf de către solicitant]

Se pot anexa la cererea de finanțare și alte documente suplimentare (după caz) care să demonstreze gradul de maturitate al proiectului, de exemplu: Autorizația de Construire, procesul verbal de recepție al proiectului tehnic.

În cazul lucrărilor prevăzute la art. 11 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la construcții monument istoric și la construcții cu valoare arhitecturală sau istorică stabilită prin documentații de urbanism aprobată, care se pot executa fără autorizație de construire/desființare, se va transmite acordul/comunicarea Ministerului Culturii sau a serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, eliberat în conformitate cu prevederile *Ordinului ministrului culturii nr. 3.037 din 20 iulie 2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă și emiterea acordului scris, în cazul executării lucrărilor, în condițiile prevăzute de art. 11 alin. (2) și (4) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții*.

14) Pentru ruta satelor cu arhitectură tradițională și refacerea peisajului cultural din Delta Dunării

Având în vedere specificul proiectelor nu este necesar a se depune documentele solicitate mai sus la punctele 4¹, 10, 11, 12 și 13.

Suplimentar, față de cele de mai sus, se vor anexa următoarele documente:

14.1. Contractul încheiat între primărie și proprietarii caselor/gospodăriilor tradiționale;

14.2. Declarația proprietarului de asumare a îndeplinirii a unor criterii: conflict de interese, acord cu reabilitarea/restaurarea în limita valorii eligibile, înscriere în cartea funciară a clauzei de inalienabilitate pentru un termen de 10 ani de la data semnării contractului, dar nu mai puțin de 5 ani de data recepției la terminarea lucrărilor, obligația de a nu schimba elementele de arhitectură vernaculară, de a permite fotografie/ filmarea/ promovarea, în eventualitatea restaurării/reabilitării/ modernizării ulterioare, de a nu desfășura activități economice noi în incintă restaurată pentru un termen de 5 ani după finalizarea proiectului, (în cazul în care această declarație lipsesc se va aplica o cotă de cofinanțare de 40% suportată de proprietarul imobilului) de a efectua lucrări de întreținere pentru o durată de 5 ani după finalizarea proiectului, etc. (Model F);

14.3. Acordul proprietarilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal

14.4. Fișa gospodăriei care va conține datele privind criteriile enumerate mai sus și poze despre gospodărie (minim 8 poze per obiectiv);

14.5. Declarația de asumare la nivelul UAT/ABRDD a contravalorii cheltuielilor inerente realizării investiției care nu sunt eligibile din PNRR;

15.6. Punctul de vedere al arhitectului șef al județului și al reprezentantului Direcției Județene de Cultură /Ministerului Culturii pentru fiecare din gospodăriile propuse;

14.7. Angajamentul derulării procesului de identificare a gospodăriilor în contextul unor măsuri ce evită conflictul de interes și cu respectarea Regulamentului UE nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

5.3. Semnarea cererii de finanțare și a documentelor anexate

Pentru transmiterea cererilor de finanțare, semnatura electronică extinsă a reprezentantului legal/persoanei împuternicite, trebuie să fie certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Declarațiile în nume propriu ale reprezentantului legal al solicitantului pot fi semnate astfel:

- ✓ Olograf de către reprezentantul legal al solicitantului și electronic (cu semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare) de către persoana împuternică.
sau
- ✓ Electronic, cu semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, de către reprezentantul legal al solicitantului;

Astfel, documentele anexate la cererea de finanțare vor fi transmise în copie format pdf. sub semnătură electronică extinsă certificată a reprezentantului legal al solicitantului/persoanei împuternicite, după caz. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

Atenție!

Pentru declarațiile solicitate în nume personal ale reprezentantului legal nu se acceptă însușirea și semnarea acestora de către o altă persoană împuternică.

6. VERIFICAREA, CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR

6.1 Etapa de verificare a conformității administrative și a eligibilității

Cererile de finanțare se transmit obligatoriu prin platforma pentru depunerea proiectelor de investiții finanțate în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență. Platforma poate fi accesată la următorul link: <https://proiecte.pnrr.gov.ro>.

În cazuri excepționale, aplicații care întâmpină dificultăți în transmiterea proiectelor, din cauze ce privesc în mod exclusiv funcționalitatea platformei, sunt rugați să transmită cererea de finanțare și documentele anexă pe adresa de email: evaluare.c11@mfe.gov.ro, respectând perioada de depunere a proiectelor. Toate documentele comunicate pe email vor fi transmise ulterior și în secțiunea "Clarificări", după închiderea apelului.

Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra într-un sistem non-competitiv de verificare și contractare, cu condiția întrunirii criteriilor de conformitate administrativă și eligibilitate, respectiv, încadrării în valoarea alocată.

După depunerea cererii de finanțare, se va analiza și verifica respectarea criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate. Verificarea conformității administrative și a eligibilității va urmări în principal, existența informațiilor în secțiunile din cererea de finanțare și a anexelor, valabilitatea documentelor, precum și respectarea criteriilor de eligibilitate (cele ce trebuie îndeplinite obligatoriu în această etapă).

În vederea evitării conflictului de interes, în procesul de evaluare, selecție, contractare MIPE se va asigura de existența în procedurile interne de lucru a Declarației de imparțialitate și confidențialitate.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene poate transmite solicitări de clarificări/completări asupra cererii de finanțare și/sau a anexelor la aceasta. În cazul în care, în urma verificării documentelor

transmise de către solicitanți, există necorelări în cadrul cererii de finanțare și/sau între cererea de finanțare și documentele suport, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene poate solicita clarificări cu scopul ca documentațiile de contractare să fie corecte și corelate.

Termenul maxim de răspuns la solicitarea de clarificări este de 5 zile lucrătoare.

Pot fi depuse inclusiv documente care au fost emise ulterior depunerii cererii de finanțare.

După finalizarea etapei de verificare a conformității administrative și a eligibilității, solicitantul va fi notificat asupra rezultatului verificării.

6.2. Depunerea și soluționarea contestațiilor

În cazul în care solicitanții se consideră nemultumiți de rezultatul verificării conformității administrative și a eligibilității, se poate depune de către fiecare solicitant o singură contestație, în termen de 30 zile lucrătoare de la data înștiințării de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a rezultatului asupra procesului de verificare. Contestațiile depuse după termenul anterior de 30 zile lucrătoare vor fi respinse, rezultatul inițial fiind menținut.

Decizia Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înaunta la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene o nouă contestație având același obiect.

6.3. Renunțarea la cererea de finanțare

Retragerea cererii de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal sau de către persoana împoternică prin mandat/împoternicire specială, în baza unei Hotărâri de retragere a proiectului (cererii de finanțare).

Modalitatea de retragere a cererii de finanțare se regăsește în Anexa 4 la prezentul ghid - Instrucțiunile de utilizare privind Sistemul informatic integrat de management pentru PNRR - Inscrierea beneficiarilor în vederea depunerii de proiecte în cadrul apelurilor.

6.4. Actualizarea documentației tehnico-economice existente

Pentru proiectele care au elaborată documentația tehnico-economică și Hotărârea de aprobare a documentației tehnico-economice și a indicatorilor tehnico-economi, înaintea depunerii cererii de finanțare, acestea se vor actualiza pentru conformare cu cerințele prevăzute la secțiunea 4.1, punctul 9 din prezentul ghid.

Atenție: Beneficiarii au obligația de a prezenta, înainte de semnarea contractului de finanțare, documentația tehnico-economică - cel puțin DALI/SF actualizată, împreună cu devizul general actualizat, precum și Hotărârea de aprobare a documentației tehnico-economice (faza DALI) și a indicatorilor tehnico-economi.

6.5. Contractarea proiectelor

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene va întocmi documentațiile de contractare pentru proiectele care au fost acceptate în urma verificării, precum și în urma finalizării contestațiilor depuse, cu respectarea condiției de încadrare în alocarea apelului de proiecte.

În urma verificării documentațiilor de contractare, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene își rezervă dreptul de a refuza contractarea unor proiecte care nu îndeplinesc criteriile de verificare a conformității administrative și eligibilității. În acest sens, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene va respinge documentațiile de contractare, oferind posibilitatea solicitanților să depună contestații în conformitate cu prevederile prezentului ghid.

Clauzele specifice aplicabile proiectelor contractate în cadrul prezentelor apeluri de proiecte, sunt detaliate în cadrul Modelului de contract de finanțare.

Modelul de contract de finanțare va fi definitivat ulterior aprobării prezentului ghid.

6.6 Documente de prezentat în etapa de implementare sau la finalizarea implementării contractelor de finanțare

Monitorizarea implementării contractelor de finanțare din punct de vedere tehnic și financiar se va realiza de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene poate transmite solicitări de clarificări/completări. Nerăspunderea completă și în termen la solicitarea de clarificări poate conduce la rezilierea contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile ghidului specific/contractului de finanțare.

6.6.1. Beneficiarii au obligația de a prezenta după semnarea contractului de finanțare, următoarele documente obligatorii, în caz contrar contractul de finanțare poate fi reziliat:

6.6.1.1. Autorizația de construire

Se va transmite autorizația de construire eliberată în vederea realizării investiției aferente proiectului în termen de valabilitate.

În cazul proiectelor care cuprind mai multe clădiri, se poate anexa o singură autorizație de construire la nivel de proiect, conform legislației în vigoare, sau autorizații de construire distințe pentru fiecare clădire în parte din cadrul proiectului, conform legislației în vigoare.

În cazul lucrărilor prevăzute la art. 11 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la construcții monument istoric și la construcții cu valoare arhitecturală sau istorică stabilită prin documentații de urbanism aprobate, se va transmite acordul/comunicarea Ministerului Culturii sau a serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, eliberat în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului culturii nr. 3.037 din 20 iulie 2020 pentru aprobarea procedurii privind notificarea prealabilă și emitera acordului scris, în cazul executării lucrărilor, în condițiile prevăzute de art. 11 alin. (2) și (4) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.

6.6.1.2. Caietul de sarcini elaborat în vederea derulării procedurii de achiziție a contractului de lucrări

Beneficiarii au obligația de a prezenta caietul de sarcini cu cel puțin 30 de zile calendaristice înaintea lansării procedurii de achiziție a contractului de lucrări.

Se va avea în vedere că termenul maxim de încheiere a contractului de lucrări este 31 martie 2023, în caz contrar contractul de finanțare poate fi reziliat.

6.6.2. Beneficiarii au obligația de a prezenta, atât după încheierea contractului de execuție, cât și pe parcursul execuției lucrărilor și la finalizarea acestora, următoarele documente obligatorii, în caz contrar contractul de finanțare poate fi reziliat:

6.6.2.1. Contractul de lucrări încheiat, împreună cu devizul general actualizat, cu defalcarea valorii aferente cheltuielilor eligibile din PNRR pe capitole și subcapitole de cheltuieli conform HG nr. 907/2016 și a valorii TVA aferentă acestor tipuri de cheltuieli, inclusiv a cheltuielilor neeligibile și TVA aferent acestora

Contractul de lucrări va cuprinde detaliat inclusiv măsurile privind respectarea obligațiilor prevăzute în PNRR pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) și tipul de documente prin care se va dovedi respectarea acestora.

În cazul proiectelor depuse în cadrul apelului de proiecte, recomandăm stabilirea unei durate maxime de execuție a lucrărilor de 24 luni, fără a depăși termenul limită de recepție la terminarea lucrărilor de 30.06.2026.

Dacă este cazul, se va transmite Hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici, actualizată conform contractului de lucrări semnat.

* Excepție fac proiectele pentru care procedura de achiziție a lucrărilor de execuție trebuie repetată sau pentru care s-au formulat contestații.

6.6.3. Beneficiarii au obligația de a prezenta, atât după încheierea contractului de execuție, cât și pe parcursul execuției lucrărilor și la finalizarea acestora, următoarele documente obligatorii, în caz contrar contractul de finanțare poate fi reziliat:

Documente justificative care să demonstreze implementarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH - „Do No Significant Harm”) în etapa de execuție a lucrărilor de intervenție), așa cum sunt solicitate și asumate prin Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului (model D).

6.6.4. (dacă este cazul) Beneficiarii au obligația de a prezenta în termen de maxim 5 zile de la data întocmirii acestuia:

Certificatul de performanță energetică la finalizarea lucrărilor,

6.6.5. Beneficiarii au obligația de a prezenta, după finalizarea lucrărilor de execuție, în termen de maxim 5 de zile de la data întocmirii acestuia:

Procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor. Plata finală a proiectului este condiționată de prezentarea acestui document.

Beneficiarul are obligația de a transmite toate documentele atribuirii contractelor de achiziții încheiate pentru implementarea proiectului, în copie format .pdf sub semnătură electronică extinsă certificată a reprezentantului legal al solicitantului/persoanei împuternicite, după caz. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

Orice rezultate sau drepturi legate de acestea, inclusiv drepturi de autor și/sau orice alte drepturi de proprietate intelectuală și/sau industrială, obținute în executarea sau ca urmare a executării acestui Contract, cu excepția cazului în care astfel de drepturi sunt preexistente Contractului, vor fi proprietatea Beneficiarului.

7. MODIFICAREA GHIDULUI SPECIFIC

Se pot emite ordine de modificare a prevederilor prezentului ghid pentru actualizarea cu eventuale modificări legislative aplicabile sau pentru îmbunătățirea procesului de verificare, în cuprinsul cărora vor exista și prevederi tranzitorii pentru proiectele aflate în procesul de verificare pentru asigurarea principiului tratamentului nediscriminatoriu al tuturor solicitanților de finanțare. Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene va emite instrucțiuni în aplicarea prevederilor prezentului ghid. Pentru asigurarea principiului transparenței Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene va publica ordinele de modificare a prezentului ghid pe pagina de internet a autorității.

8. ANEXE

Anexa 1	Instrucțiuni de completare a Cererii de finanțare (model)
Anexa 2	Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității - se va finaliza după procedura de consultare publică
Anexa 3	Instrucțiunile de utilizare privind Sistemul informatic integrat de management pentru PNRR - Înscrierea beneficiarilor în vederea depunerii de proiecte în cadrul apelurilor

În cadrul Anexei 1 la prezentul Ghid sunt prevăzute următoarele modele standard sau orientative:

- *Declarația de angajament (Model A)*
- *Declarația de eligibilitate (Model B)*
- *Declarația privind eligibilitatea TVA a solicitantului (Model C)*
- *Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului (Model D)*
- *Anexă la Model D*
- *Declarația de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal (Model E)*
- *Declarația proprietarului de asumare a îndeplinirii a unor criterii (Model F)*

- *Angajamentul solicitantului cu privire la prezentarea unor avize/ autorizații/ certificate (Model G)*
  - *Buget și surse de finanțare*
-

Anexă (Anexa nr.4 la OMIE) 27.01.2022

CONTRACT DE FINANȚARE

Pentru proiectul ..... (titlu) ..... (Nr.ordine)

finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență

Apel nr..... (cod apel proiecte)

Pilonul .....

Componenta.....

Investiția.....

1. Părțile

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE, în calitate de coordonator de reforme și/sau investiții pentru Planul național de redresare și reziliență, denumit în continuare MIPE, având sediul principal înregistrat în municipiul București, str. Mendeleev, nr. 36-38, sector 1, România, cod poștal 010366, telefon: 0372/838.531, fax: 0372/838.501, poștă electronică contact.minister@mfe.gov.ro, cod de înregistrare fiscală 38918422, reprezentat legal prin domnul ....., ministrul investițiilor și proiectelor europene

Si

....., în calitate de beneficiar, având sediul principal înregistrat în municipiul ....., str. .... nr. ...., sector/județ ....., România, cod poștal ....., telefon ....., fax ....., poștă electronică ....., cod de înregistrare fiscală ....., reprezentat legal de domnul/doamna ....., ... (funcție)

au convenit încheierea prezentului Contract de Finanțare, în următoarele condiții:

2. Precizări prealabile

(1) În prezentul Contract de finanțare, cu excepția situațiilor când din context rezultă altfel sau a unei prevederi contrare:

- a) cuvintele care indică singularul includ și pluralul, iar cuvintele care indică pluralul includ și singularul;
- b) cuvintele care indică un gen includ toate genurile;
- c) termenul „zi” reprezintă zi calendaristică dacă nu se specifică altfel.

(2) Trimiterile la actele normative includ și modificările și completările ulterioare ale acestora, precum și orice alte acte normative subsecvențe.

(3) În cazul în care oricare dintre prevederile prezentului Contract de finanțare este sau devine nulă, invalidă sau neexecutabilă conform legii, iar legalitatea, valabilitatea și posibilitatea de executare a celoralte prevederi din prezentul Contract de finanțare vor rămâne neafectate, Părțile vor depune eforturile necesare pentru a realiza acele acte și/sau modificări care ar conduce la același rezultat legal și/sau economic care s-a avut în vedere la data încheierii Contractului de finanțare.

(4) Nicio prevedere a prezentului contract nu poate fi interpretată ca reprezentând o permisiune pentru neîndeplinirea altor obligații legale ce revin părților ca urmare a prevederilor legislației naționale și europene în vigoare.

(5) În cazul în care apar contradicții sau diferențe între prevederile prezentului contract, pe de o parte și cele ale legislației în vigoare, pe de altă parte, acestea din urmă prevalează.

(6) Beneficiarul nu va putea invoca necunoașterea dispozițiilor legale care reglementează prezentul Contract de finanțare.

Articolul 1 Obiectul Contractului de finanțare

(1) Obiectul acestui Contract de finanțare îl reprezintă acordarea de către MIPE, a finanțării nerambursabile pentru implementarea proiectului (*Nr.ordine, titlu*), pe durata stabilită și în conformitate cu Ghidul Specific și obligațiile asumate prin prezentul contract de finanțare, inclusiv anexele care fac parte integranta din acesta, astfel:

- Anexa I: Cererea de finanțare cu toate anexele sale (inclusiv documente/informații introduse în aplicație) rezultată în urma verificării și evaluării, denumită în continuare cerere de finanțare;
- Anexa II: Mecanismul de efectuare a plășilor care cuprinde și lista cu documente justificative;
- Anexa III: Graficul estimativ al cererilor de transfer;
- Anexa IV: Raportări privind stadiul de implementare a proiectului;
- Anexa V : Acordul de Parteneriat (dacă este cazul).

(2) Beneficiarul se angajează să implementeze Proiectul, în conformitate cu prevederile cuprinse în prezentul Contract și în Legea aplicabilă.

Articolul 2 Durata Contractului de finanțare, perioada de implementare și durabilitate a Proiectului

(1) Contractul de finanțare intră în vigoare și produce efecte de la data semnării lui de către ultima parte contractantă și își încetează valabilitatea la data închiderii Programului sau expirarea perioadei de durabilitate a proiectului, oricare intervene ultima.

(2) Perioada de implementare a Proiectului este de ..... luni, conform Anexei I la prezentul contract.

(3) Perioada de implementare a Proiectului poate fi prelungită prin acordul părșilor, în conformitate cu prevederile art. 9 Modificarea și completarea Contractului de finanțare, cu respectarea termenului limită de **30 iunie 2026**, conform Ghidului specific, care nu poate fi depășit.

(4) Dacă proiectul nu este finalizat până la data prevăzută la art. 2, alin. (2), Beneficiarul se angajează să asigure din bugetul propriu sumele necesare finalizării proiectului după această perioadă.

(5) Perioada de durabilitate a Proiectului este de minimum 5 (cinci) ani de la efectuarea plășii finale în cadrul apelului, astfel cum este prevăzută în Legea aplicabilă.

Articolul 3 Valoarea contractului de finanțare

(1) Valoarea totală a Proiectului este de ..... lei («valoarea_in_litere»), din care:

Valoarea totală a Proiectului	Valoarea maximă a finanșării nerambursabile a Proiectului	Valoarea eligibilă din PNRR	Valoare aferentă cheltuielilor eligibile din PNRR	Valoarea totală neeligibila*
(lei)	(lei)	(lei)	(lei)	(lei)
1 = 2 + 5	2 = 3 + 4	3	4	5
.....	.....	.....	.....	..

* Inclusiv sumele ce depășesc pragurile menționate la secțiunea 2.5 din Ghidul Specific și valoarea TVA aferentă

(2) MIPE acordă o finanțare maximă nerambursabilă din PNRR în valoare de ..... lei («valoarea_in_litere»)

(3) MIPE va deconta de la bugetul de stat valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile în valoare de maxim .....lei, adica («valoarea_in_litere»).

(4) În cazul în care valoarea totală a Proiectului crește peste valoarea convenită prin prezentul Contract de finanțare, diferența astfel rezultată va fi suportată în întregime de Beneficiar.

(5) În cazul în care, la finalizarea perioadei de implementare a Proiectului, valoarea finanțării nerambursabile a proiectului este mai mică decât valorile prevăzute la alin. (2), respectiv alin. (3), suma acordată de MIPE va reprezenta valoarea finanțării nerambursabile a Proiectului rezultată la finalul Proiectului.

(6) Orice modificare a contractului de finanțare, agreată de părți, nu poate conduce la creșterea valorii finanțării nerambursabile a Proiectului.

(7) Beneficiarului î se acordă finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite prin acordul de voință al părților, care este constituit în prezentul contract de finanțare și anexele acestuia pe care Beneficiarul declară că le cunoaște și le acceptă.

(8) Beneficiarul acceptă finanțarea nerambursabilă și se angajează să asigure implementarea Proiectului pe propria răspundere, în conformitate cu prevederile cuprinse în prezentul contract de finanțare, inclusiv anexele acestuia și cu legislația europeană și națională în vigoare.

Articolul 4 Eligibilitatea cheltuielilor

(1) Cheltuielile aferente investițiilor prevăzute la art. 1 sunt eligibile cu condiția ca acestea să fie efectuate în termenii și condițiile prezentului Contract de finanțare, în conformitate cu Ghidul specific - condiții de accesare a fondurilor europene aferente PNRR, legislația europeană și națională aplicabilă și instrucțiunile MIPE emise pentru acest apel de proiecte.

(2) Eligibilitatea cheltuielilor efectuate de către Beneficiar se stabilește în urma verificărilor efectuate de structurile abilitate. Beneficiarul este răspunzător de corectitudinea și legalitatea tuturor informațiilor și documentelor prezентate.

(3) Transferul contravalorii cheltuielilor solicitate la plată în executarea contractului nu afectează dreptul MIPE de a declara ulterior, oricând pe întreaga durată a Contractului, ca nefiind eligibile cheltuielile efectuate cu nerespectarea prevederilor legale în vigoare și/sau de a aplica sancțiuni/măsuri ca urmare a verificării/monitorizării/controlului/auditului.

(5) Orice cheltuială efectuată după expirarea perioadei de implementare a Proiectului va fi suportată exclusiv de Beneficiar din bugetul propriu.

Articolul 5 Transferul sumelor

(1) Transferul de la MIPE al sumelor solicitate de către Beneficiar pentru acoperirea cheltuielilor rezultate ca urmare a derulării activităților specifice îndeplinirii obiectivului de investiție se face prin cererile de transfer și se realizează în condițiile și pe baza documentației justificative.

(2) Beneficiarul este responsabil cu transmiterea cererilor de transfer către MIPE pentru plățile care urmează a fi efectuate pentru demararea și finanțarea activităților proiectului, cu excepția cazului în care plățile au fost efectuate începând cu data de 1 februarie 2020, înainte de semnarea Contractului de finanțare pentru care se întocmesc cereri de transfer distincte care se transmit MIPE în termen de 15 (cincisprezece) zile lucrătoare de la aprobatarea contractelor.

(3) În termen de 10 (zece) zile lucrătoare de la data depunerii de către Beneficiar la MIPE a cererii de transfer întocmită conform Contractului de finanțare, MIPE autorizează cheltuielile cuprinse în cererea de transfer și efectuează plata sumelor autorizate în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la aprobatarea documentelor de către ordonatorul principal de credite, în limita creditelor bugetare aprobată în buget cu această destinație. După efectuarea plății, MIPE notifică Beneficiarul, în termen de 3 zile lucrătoare, plata aferentă cheltuielilor autorizate din cererea de transfer.

(4). În termen de 5 zile lucrătoare de la încasarea sumelor, beneficiarul va efectua plata/va asigura, după caz, efectuarea plății exclusiv pentru facturile incluse în cererea de transfer.

(5) În termen de 30 de zile de la data notificării de către MIPE cu privire la efectuarea plății aferente cheltuielilor autorizate din cererea de transfer, Beneficiarul trebuie să transmită MIPE declarația de utilizare a cererii de transfer din care să reiasă faptul că sumele primite, au fost utilizate conform destinațiilor aprobată de MIPE.

(6) Transferul fondurilor se va efectua în următoarele conturi deschise pe numele Beneficiarului:

- Cont IBAN - Fonduri europene
- Cont IBAN - Sume aferente TVA
- Titular cont - .....
- Denumire/adresa Trezoreriei - .....

(7) Pentru depunerea de către Beneficiar a unor documente adiționale sau a unor răspunsuri la clarificări solicitate de MIPE, termenul de 10 (zece) zile lucrătoare prevăzut la alin. (3) poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 (zece) zile lucrătoare.

(8) În cazul ultimei cereri de transfer depuse de Beneficiar în cadrul Proiectului, termenul prevăzut la alin. (3) poate fi prelungit cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale, fără a depăși 45 (patruzeci și cinci) de zile.

(9) În situația epuizării creditelor bugetare disponibile în anul în curs, prevăzute în bugetul MIPE cu această destinație, MIPE înștiințează beneficiarul contractului de finanțare cu privire la aceasta.

Articolul 6 Drepturile și obligațiile părților

A. Drepturile și obligațiile MIPE

- (1) MIPE are obligația de a informa Beneficiarul, în timp util, cu privire la orice decizie luată care poate afecta implementarea proiectului.
- (2) MIPE are obligația de a informa Beneficiarul cu privire la rapoartele, concluziile și recomandările care au impact asupra proiectului acestuia, formulate de către Comisia Europeană și orice altă autoritate competență.
- (3) MIPE are dreptul de a monitoriza din punct de vedere tehnic și financiar implementarea Proiectului în vederea asigurării îndeplinirii obiectivelor acestuia și prevenirii neregulilor.
- (4) MIPE are dreptul de a solicita Beneficiarului rapoarte de progres trimestriale/semestriale sau ori de câte ori se impune, precum și orice alte documente privind implementarea proiectului.
- (5) MIPE are dreptul de a lua măsuri privind suspendarea plășilor către Beneficiar în cazul depistării unei suspiciuni de fraudă.
- (6) MIPE are dreptul să ia măsurile legale, adecvate pentru prevenirea, depistarea, constatarea și corectarea efectelor fraudei, a corupției și a conflictelor de interese, care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene și să întreprindă orice acțiune legală pentru recuperarea fondurilor care au fost deturnate, inclusiv în legătură cu orice măsură de punere în aplicare a reformelor și a proiectelor incluse în cadrul PNRR.
- (7) MIPE are dreptul de a solicita de la Beneficiar orice alte documente justificative necesare raportărilor trimestriale, privind îndeplinirea jaloanelor și întelilor.
- (8) MIPE are dreptul de a realiza vizite de monitorizare la fața locului, în procesul de implementare al proiectului prevăzut la art. 1, precum și verificări de management (administrative și la fața locului), pe toată durata Contractului de finanțare prevăzută la art. 2. MIPE are dreptul de a emite decizie de încetare a Contractului de finanțare ca urmare a Deciziei CE de dezangajare a fondurilor aferente acordurilor de finanțare încheiate cu România în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.
- (9) MIPE are dreptul de a recupera sumele aferente indicatorilor de proiect care nu au fost îndepliniți, prin aplicarea prevederilor contractului de finanțare, a metodologiei proprii și în conformitate cu dispozițiile legale incidente;
- (10) MIPE are dreptul să emită instrucțiuni, oricând, pe toată perioada de implementare a proiectului, în vederea executării "prezentului contract" de finanțare, care au caracter obligatoriu pentru Beneficiar.
- (11) MIPE are obligația de a informa Beneficiarul cu privire la orice decizie luată care poate afecta implementarea Proiectului.
- (12) MIPE are obligația de a răspunde în scris conform competențelor legale, oricărei solicitări a Beneficiarului privind informațiile sau clarificările pe care acesta le consideră necesare pentru implementarea Proiectului.

- (13) MIPE are obligația de a verifica legalitatea și regularitatea cheltuielilor, bazându-se pe sistemul de control finanțier preventiv propriu, respectiv pe sistemul de control finanțier preventiv delegat, sistem instituit la nivel național prin Legea 500/2002 privind finanțele publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- (14) MIPE are dreptul de a verifica îndeplinirea condițiilor pentru efectuarea transferurilor, respectiv de a verifica ex-post procedurile de achiziție realizate de beneficiar, în conformitate cu legislația în vigoare, de a autoriza cererile de transfer și de a efectua plătile către beneficiar, în cadrul contractului de finanțare cu respectarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 209/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și finanțiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.
- (15) MIPE are obligația de a efectua transferul fondurilor în conformitate cu prevederile articolului 5 din prezentul Contract.
- (16) MIPE are obligația de a suspenda plata tuturor sumelor solicitate de Beneficiar aferente operațiunilor pentru care a fost formulată o sesizare de neregulă gravă, și dacă s-a dispus trimiterea în judecată, până la rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată.
- (17) MIPE are obligația să identifice beneficiarii reali, direcți sau indirecți din fondurile nerambursabile acordate în cadrul PNRR și să solicite toate informațiile necesare de la beneficiarul finanțării, în vederea raportării tuturor informațiilor specifice, prevăzute în Directiva UE 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului.
- (18) MIPE are dreptul de a monitoriza beneficiarul cu privire la îndeplinirea măsurilor legate de vizibilitatea fondurilor din partea Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile Manualului de identitate vizuală al PNRR.
- (19) MIPE va informa Beneficiarul despre data închiderii oficiale/partiale a PNRR prin intermediul mijloacelor publice de informare.

B. Drepturile și obligațiile Beneficiarului

- (1) Beneficiarul are obligația să utilizeze eficient, efectiv și transparent fondurile prevăzute în cadrul prezentului contract de finanțare, să utilizeze finanțarea exclusiv cu respectarea termenilor și condițiilor Contractului de finanțare. Beneficiarul are obligația să furnizeze MIPE orice documente, date și/sau informații solicitate în legătură cu implementarea proiectului prevăzut la art. 1, în termenul și condițiile solicitate expres sau ori de câte ori se impune.
- (2) Beneficiarul are obligația de a prezenta după semnarea contractului de finanțare, dar nu mai târziu de 31 martie 2023 (conform jalon 334 prevăzut în PNRR), contractul de lucrări semnat, împreună cu devizul general actualizat, cu defalcarea valorii aferente cheltuielilor eligibile din PNRR pe capitole și subcapitole de cheltuieli conform HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, și a valorii TVA aferentă acestor tipuri de cheltuieli, inclusiv a cheltuielilor neeligibile și TVA aferent acestora, în caz contrar contractul de finanțare poate fi reziliat.
- (3) Beneficiarul are obligația de a înainta către MIPE cererile de transfer complete și asumate de acesta.
- (4) Beneficiarul are obligația arhivării și păstrării în bune condiții a tuturor documentelor aferente proiectului, în conformitate cu prevederile art. 132 din Regulamentul finanțiar (UE, Euratom) 2018/1.046, respectiv timp de 5 ani de la data plășii soldului sau, în absența unei astfel de plăști, de la data efectuării ultimei raportări.

- (5) Beneficiarul are obligația de a asigura accesul neîngrădit al autorităților europene și naționale cu atribuții de verificare, control și audit, în limitele competențelor ce le revin, în cazul în care acestea efectuează verificări/controale/audit la fața locului și solicită în scris declarații, documente, informații.
- (6) Beneficiarul are obligația să țină pentru proiect o evidență contabilă distinctă, folosind conturi analitice distințe.
- (7) Beneficiarul are obligația de a transmite trimestrial, până la data de 20 a lunii următoare perioadei de raportare, a formularului - Notificare cu privire la reconcilierea contabilă, din care să rezulte sumele primite de la MIPE în conformitate cu prezentul contract de finanțare.
- (8) Fiecare cerere de transfer transmisă de Beneficiar către MIPE trebuie să reflecte separat, pentru fiecare an calendaristic, cheltuielile efectuate în cadrul Proiectului.
- (9) Beneficiarul se angajează să implementeze toate măsurile necesare în vederea atingerii obiectivului/obiectivelor și rezultatelor Proiectului și pentru asigurarea eficienței, eficacității, sustenabilității și impactului acestuia.
- (10) După caz, Beneficiarul are obligația de a depune la MIPE, în termen de 15 (cincisprezece) zile de la semnarea contractului, o cerere de transfer, distinctă, care să conțină plătile care au fost efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare, dar nu mai devreme de 1 februarie 2020.
- (11) În cazul în care se efectuează plăți în valută în cadrul Proiectului, Beneficiarul solicită prin cererile de transfer transmise către MIPE, contravaloarea în lei a acestora la cursul Băncii Naționale a României din data întocmirii documentelor de plată în valută.
- (12) Beneficiarul are obligația de a realiza toate măsurile de informare și publicitate în conformitate cu prevederile asumate prin contractul de finanțare și să respecte regulile în ceea ce privește vizibilitatea proiectului.
- (13) Beneficiarul are obligația de a transmite către MIPE rapoarte de progres trimestriale/semestriale sau ori de câte ori se impune, precum și orice alte documente privind implementarea proiectului.
- (14) Beneficiarul are obligația să realizeze diligențele necesare remedierii oricăror neconcordanțe de natură a afecta graficul de implementare prevăzut în Anexa nr. 1 - Cererea de finanțare, a oricăror aspecte care pot afecta și/sau întârzia implementarea măsurilor/investițiilor și nerespectarea angajamentelor cuprinse în planul de acțiune.
- (15) Beneficiarul are obligația să informeze MIPE despre orice situație care poate determina rezilierea și/sau întârzierea executării Contractului de finanțare, în termen de maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la data luării la cunoștință. În urma analizei, MIPE poate decide rezilierea și recuperarea integrală a sumelor plătite cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale incidente contractului de finanțare sau suspendarea acestuia până la remedierea cauzelor determinante.
- (16) Beneficiarul are obligația de a realiza, la termenele specificate, toate măsurile necesare implementării recomandărilor/ constatărilor rezultate ca urmare a misiunilor de monitorizare/ evaluare/ verificare/ control/ audit ale autorităților/ entităților naționale și internaționale cu atribuții de verificare, monitorizare, evaluare, control și audit în cadrul PNRR.
- (17) Beneficiarul are obligația să informeze MIPE în scris și fără întârziere, despre orice modificare apărută în legătură cu datele sale de identificare sau ale reprezentanților săi, precum și orice alte informații care pot fi relevante în relația sa cu MIPE, orice astfel de modificare/informăție fiind opozabilă MIPE doar de la data primirii notificării de către acestia. Aceste informații se pot referi, dărăfără a se limita la, orice împrejurare de natură economică sau juridică, act sau fapt care ar modifica starea de drept sau de fapt existentă la momentul încheierii contractului de finanțare.
- (18) Beneficiarul are obligația de a furniza MIPE la solicitarea acestuia, orice informații necesare și relevante privind stadiul realizării indicatorilor prevăzuți în cererea de finanțare pentru măsurarea gradului de îndeplinire a jaloanelor/țintelor.

- (19) Beneficiarul are obligația de a respecta toate instrucțiunile emise de MIPE pe toată durata de implementare și durabilitate a proiectului, și de a utiliza formularele elaborate în scopul implementării proiectului.
- (20) Beneficiarul are obligația să respecte în toate etapele de implementare a proiectului, precum și pe durata întregului ciclu de viață a investiției, principiul DNSH, astfel cum este prevăzut la Articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852.
- (21) Beneficiarul are obligația de a permite accesul neîngrădit, inclusiv la sediul său, autorităților naționale și europene cu atribuții de verificare, control și audit, inclusiv coordonatorului național, în limitele competențelor ce le revin, în baza notificărilor transmise de către aceștia, cu respectarea termenelor și condițiilor stabilite în conformitate cu prevederile legale în vigoare și cu prevederile prezentului contract. În acest sens pune la dispoziția acestora toate documentele și informațiile solicitate privind proiectul și contractul de finanțare și întreprinde toate măsurile necesare pentru a asigura buna desfășurare a activităților de verificare și control.
- (22) Beneficiarul are obligația de a menține evidențe și documentele justificative, inclusiv datele statistice și alte înregistrări referitoare la proiect, cu precădere în format electronic. Evidențele și documentele referitoare la audituri, căi de atac, litigii sau reclamații referitoare la angajamente juridice sau referitoare la investigații ale EPPO/OLAF/DLAF/DNA se păstrează până în momentul încheierii acestor audituri, căi de atac, litigii, reclamații sau investigații, cu respectarea obligațiilor legale privind arhivarea acestora. În cazul evidențelor și al documentelor referitoare la investigațiile EPPO/OLAF/DLAF/DNA, obligația de păstrare se aplică de îndată ce respectivele investigații au fost notificate destinatarului. În acest sens, evidențele și documentele se păstrează fie sub formă de originale sau copii certificate conforme cu originalul, fie pe suporturi de date acceptate în mod ușual, inclusiv sub formă de versiuni electronice ale documentelor originale sau documente existente numai în versiune electronică, prin aplicarea semnăturii electronice. Acolo unde există versiuni electronice, dacă astfel de documente îndeplinește cerințele legale aplicabile pentru a fi considerate echivalente cu originalul și pentru a fi utilizate în cadrul unui audit, documentele originale pe suport hârtie nu sunt necesare.
- (23) Beneficiarul, sub sanctiunea rezilierii Contractului, trebuie ca, pe perioada de durabilitate a Proiectului:
- să mențină investiția realizată (asigurând mențenanța și serviciile asociate necesare);
  - să nu realizeze o modificare asupra calității de proprietar/administrator al infrastructurii, cu excepția situației în care aceasta este dobândită de o entitate care ar fi avut calitatea de beneficiar eligibil conform Ghidului specific;
  - să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.
- (24) În cazul implementării proiectului prin intermediul unei structuri de implementare, conform prevederilor art. 3, lit. n), din OUG nr. 124/2021, Beneficiarul își asumă în exclusivitate față de MIPE responsabilitatea conformității implementării proiectului.

Articolul 7 Angajamente comune ale părților

Părțile se angajează:

- Să îndeplinească în mod corespunzător obligațiile, atribuțiile și responsabilitățile ce le revin în baza prezentului contract, cu respectarea principiilor transparenței, a unui management adecvat și a bunei gestiuni financiare, în conformitate cu prevederile legislației europene și naționale aplicabile.
- Să nu utilizeze informațiile și documentele ce rezultă din activitatea de executare a prezentului contract sau la care au acces în vederea implementării prezentului contract, în alt scop decât acela de a-și îndeplini obligațiile ce le revin cu respectarea prevederilor legale privind transparența, accesul la informații, precum și protecția datelor cu caracter

personal.

- (3) Să țină o evidență strictă și să păstreze toate datele, rapoartele, corespondența și documentele legate de fiecare etapă a implementării proiectului, inclusiv, dar fără a se limita la acestea, documentele referitoare la cheltuielile efectuate în cadrul proiectului, aşa cum este reglementat de legislația națională și europeană incidentă, asigurând arhivarea corespunzătoare a acestora, pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului, definită în conformitate cu art. 2, alin. (1).

Articolul 8 Cesiunea Contractului de finanțare

(1) Prezentul Contract, precum și toate drepturile și obligațiile decurgând din implementarea acestuia nu pot face obiectul cesiunii totale sau parțiale, novăției, subrogației convenționale sau a oricărui alt mecanism de transmisiune și/sau transformare a obligațiilor și drepturilor.

Articolul 9 Modificarea și completarea Contractului de finanțare

(1) Prezentul Contract de finanțare poate fi modificat și completat prin acordul scris al părților, prin Act adițional încheiat în aceleași condiții ca și contractul de finanțare. Actul adițional intră în vigoare la data semnării de către ultima parte cu excepția cazurilor în care prin actul adițional se confirmă modificări intervenite în legislația națională și/sau europeană relevantă cu impact asupra executării prezentului contract, situație în care modificarea respectivă intră în vigoare de la data menționată în actul normativ corespunzător.

(2) Actul adițional nu poate avea caracter retroactiv și nu poate avea scopul sau efectul de a produce schimbări în contract care ar putea aduce atingere condițiilor inițiale de accordare a finanțării, fiind susținut prin justificări temeinice cu privire la conservarea scopului și obiectivelor proiectului și a sustenabilității sale financiare.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. 1, contractul poate fi modificat prin notificare **în următoarele situații:**

- a) modificări privind perioada de implementare a proiectului (graficul de activități), cu respectarea dispozițiilor art. 2 alin. (2)
- b) modificări intervenite în bugetul proiectului în situația în care acestea determină majorarea sau micșorarea valorii neeligibile, respectiv micșorarea valorii eligibile, aprobată conform prezentului contract;
- c) modificări privind datele/ coordonatele de contact ale beneficiarului (sediu/ adresă, telefon, fax, email) și/ sau persoanele de contact ale beneficiarului (nume și prenume, poziția/ rolul în cadrul organizației);
- d) modificări privind reprezentantul legal al Beneficiarului sau privind persoana împuternică de către reprezentantul legal al Beneficiarului să semneze documente oficiale privind proiectul, destinate MIPE;
- e) modificări intervenite în bugetul estimat al proiectului, în limita a 10% între capitole bugetare (categorii bugetare), cu condiția încadrării în limitele maxime prevăzute în Ghidul Solicitantului, după caz, prin respectarea tratamentului egal, având în vedere că acele capitole bugetare implicate în modificare trebuie să respecte limitele mai sus menționate, cu justificarea motivelor care au condus la aceasta;
- f) modificarea Graficului estimativ privind termenele de depunere a cererilor de transfer.

(4) Notificarea va intra în vigoare și va produce efecte juridice din a 11-a zi de la data înregistrării la MIPE, dacă nu se solicită clarificări Beneficiarului sau dacă propunerea de modificarea a contractului nu este respinsă de MIPE.

Articolul 10 Conflictul de interese

- (1) Conflict de interes are înțelesul prevăzut la art. 70 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparentei în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.
- (2) Beneficiarul are obligația de a respecta și prevederile referitoare la conflictele de interes, astfel cum sunt acestea reglementate în materia achizițiilor publice.
- (3) Părțile se obligă să ia toate măsurile necesare pentru a evita orice conflict de interes precum și să se informeze reciproc, în termen de maxim 5 (cinci) zile lucrătoare de la luarea la cunoștință, în legătură cu orice situație care dă sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict.
- (4) MIPE își rezervă dreptul de a verifica aceste situații și de a lua măsurile necesare, conform prevederilor legislației naționale și europene incidente, dacă este cazul.

Articolul 11 Recuperarea sumelor

- (1) Beneficiarul se obligă să ia toate măsurile necesare pentru prevenirea neregulilor grave și a dublei finanțări, precum și a neregulilor în aplicarea procedurilor de achiziție publică, în conformitate cu legislația incidentă.
- (2) În situația identificării/constatării unei nereguli de către MIPE sau de către alte autorități cu competente în materie, MIPE va întreprinde toate demersurile necesare pentru stabilirea și recuperarea creațelor bugetare, precum și orice alte măsuri, în conformitate cu legislația națională și europeană.
- (3) Sumele transferate care nu sunt eligibile, în cazurile de dublă finanțare, respectiv în cazurile de stabilire a unei nereguli precum și sumele transferate care nu sunt eligibile din orice alt motiv se restituie în termenele și condițiile prevăzute prin actele administrative/hotărârile judecătorești care le individualizează.
- (4) Dacă prin legislație nu se prevede altfel, Beneficiarul va suporta din bugetul propriu sumele necesare plății contravalorii neregulilor, inclusiv majorările de întârziere ca urmare a imposibilității recuperării, dar și sumele aferente deciziilor de recuperare comunicate de către CE pentru neregulile grave constatare ori pentru neîndeplinirea țintelor/jaloanelor, potrivit gradului de nerealizare, după caz, prin raportare la obligațiile ce revin fiecărei părți.
- (5) Beneficiarul are obligația de a restitui orice sumă stabilită conform alin. (4) inclusiv dobânzile acumulate sumelor de restituit.
- (6) În cazul în care Beneficiarul nu restituie sumele puse în sarcina sa în termenul prevăzut prin actele de individualizare, acesta datorează majorări de întârziere.

Articolul 12 Monitorizarea și raportarea

- (1) Monitorizarea Contractului de finanțare din punct de vedere tehnic și financiar va fi realizată de către MIPE, pe toată durata de valabilitate a Contractului.
- (2) Monitorizarea va fi efectuată și după implementare, în perioada de durabilitate.
- (3) Beneficiarul raportează lunar MIPE, până la data de 5 a lunii, cheltuielile efectuate în cadrul reformelor și/sau investițiilor asociate componentei de împrumut, dacă e cazul, în luna anterioară lunii de raportare.
- (4) Beneficiarul, transmite MIPE trimestrial, în primele 5 zile lucrătoare de la finele trimestrului pentru care se face raportarea, respectiv ori de câte ori se vor solicita în scris de MIPE, rapoarte privind progresul tehnic și financiar al investiției ce face obiectul prezentului Contract.
- (5) Beneficiarul are obligația de a transmite către MIPE până la data de 5 a ultimei luni a trimestrului anterior sumele în lei estimate a fi utilizate în trimestrul următor.

(6) MIPE urmărește stadiul implementării contractului de finanțare prin:

a) verificarea documentelor aferente implementării proiectului și corectitudinea datelor și informațiilor din rapoartele de progres elaborate și transmise de către beneficiar/ încărcate de către Beneficiar în Sistemul informatic de management al PNRR e-SMC și pe baza datelor primite de la beneficiar (inclusiv progresul fizic al proiectului). În procesul de monitorizare se verifică dacă datele raportului de progres al proiectului sunt reale, că proiectul se implementează în conformitate cu prevederile contractuale și respectă prevederile legislației naționale și europene. De asemenea, verifică rezultatele raportate și urmărește evoluția în timp a indicatorilor stabiliți prin contractul de finanțare;

b) vizite de monitorizare la fața locului/ vizite de monitorizare în format on-line. Scopul vizitei este de a verifica la fața locului progresul fizic al proiectului și acuratețea/corelarea datelor înscrise în rapoartele de progres, culegerea de date suplimentare vizând stadiul implementării (identificarea eventualelor deficiențe), precum și de a asigura o comunicare adecvată cu beneficiarul. Vizitele la fața locului/ verificările în format on-line se vor efectua ori de câte ori situația o impune (sesizări, interpelări, articole în presă, la solicitarea coordonatorului național), inclusiv în vederea aprobării/respingerii propunerilor de modificare a contractelor de finanțare transmise de beneficiari.

(7) MIPE are dreptul să efectueze monitorizarea, verificarea, controlul și evaluarea realizării proiectului și a indicatorilor cuprinși în Anexa nr. 1 la prezentul Contract de finanțare, pe toată durata acestuia, inclusiv pe perioada durabilității proiectului;

(8) Beneficiarul, transmite MIPE anual, până în data de 31 ianuarie a fiecărui an în care se monitorizează durabilitatea investiției, respectiv ori de câte ori se vor solicita în scris de MIPE, raportul de durabilitate a proiectului pentru perioada de durabilitate a investiției ce face obiectul prezentului Contract;

(9) MIPE urmărește stadiul îndeplinirii cerințelor privind durabilitatea proiectului, conform contractului de finanțare prin:

a) verificarea documentelor aferente îndeplinirii cerințelor privind durabilitatea proiectului și corectitudinea datelor și informațiilor din rapoartele de durabilitate elaborate și transmise de către beneficiar/ încărcate de către Beneficiar în Sistemul informatic de management al PNRR e-SMC și pe baza datelor primite de la beneficiar. În procesul de monitorizare se verifică dacă datele raportului de durabilitate al proiectului sunt reale, îndeplinirea indicatorilor, asumați de Beneficiar prin CF și dacă, în perioada respectivă au apărut modificări ce:

- afectează natura, indicatorii, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea indicatorilor/obiectivelor inițiale ale acestora;
- rezultă fie dintr-o schimbare asupra proprietății unui element de infrastructură care conferă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- conduc la încetarea sau delocalizarea unei activități productive în afara zonei eligibile.

b) vizite de monitorizare la fața locului/ vizite de monitorizare în format on-line. Scopul vizitei este de a verifica la fața locului îndeplinirea cerințelor privind durabilitatea proiectului și acuratețea/corelarea datelor înscrise în rapoartele de durabilitate, precum și de a asigura o comunicare adecvată cu beneficiarul. Vizitele la fața locului/ verificările în format on-line se vor efectua ori de câte ori situația o impune (sesizări, interpelări, articole în presă, la solicitarea coordonatorului național);

(10) În cazul în care, în urma monitorizării se constată neconformități care nu reprezintă încălcări ale prevederilor Contractului de Finanțare privind durabilitatea proiectului sau neîndeplinirea indicatorilor de rezultat, MIPE solicită beneficiarului remedierea acestora. Beneficiarul va întocmi și va transmite un Plan de acțiune care să conțină măsurile de remediere necesare.

Articolul 13 Încetarea Contractului de finanțare:

(1) Prezentul Contract încetează, în condițiile legii, prin:

- a) executare;

- b) acordul de voință al părților, exprimat în scris, cu recuperarea integrală a finanțării acordate prin individualizarea sumelor ce se vor recupera în moneda națională, după caz;
  - c) reziliere în condițiile prevederilor prezentului contract;
  - d) din orice alte cauze prevăzute de lege.
- (2) MIPE poate decide unilateral rezilierea prezentului Contract, fără îndeplinirea altor formalități și fără punerea în întârziere a celorlalte părți, cu recuperarea integrală a sumelor plătite, în termen de 30 (treizeci) de zile de la comunicarea acesteia, în următoarele cazuri:
- a) în cazul identificării unei situații de dublă finanțare pentru obiectivul de investiții în integralitatea lui, conform prevederilor OUG 70/2022;
  - b) în cazul în care Beneficiarul încalcă principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH - „Do No Significant Harm”);
  - c) în cazul nerespectării obligației prevazută la Art. 6, liera B alin. (2), de a prezenta după semnarea contractului de finanțare, dar nu mai târziu de 31 martie 2023 (conform jalon 334 prevăzut în PNRR), contractul de lucrări semnat, împreună cu devizul general actualizat, cu defalcarea valorii aferente cheltuielilor eligibile din PNRR pe capitole și subcapitole de cheltuieli conform HG nr. 907/2016 și a valorii TVA aferentă acestor tipuri de cheltuieli, inclusiv a cheltuielilor neeligibile și TVA aferent acestora.
  - d) în cazul netransmiterii de către beneficiar, în mod nejustificat, după semnarea contractului de finanțare, a documentelor obligatorii în termenele prevăzute de către MIPE și menționate în ghidurile specifice pentru Investiția 2 - Modernizarea /crearea de muzee și memoriale, Componenta C11 - Turism și cultura, apel 1 și 2.

Articolul 14 Forță majoră și cazul fortuit

- (1) Prin forță majoră se înțelege orice eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil, intervenit după data semnării Contractului, care împiedică executarea în tot sau în parte a Contractului și care exonerează de răspundere partea care o invocă.
- (2) Pot constitui cauze de forță majoră evenimente cum ar fi: calamitățile naturale (cutremure, inundații, alunecări de teren), război, revoluție, embargo. Forță majoră se constată de către o autoritate competență.
- (3) Partea care invocă forță majoră are obligația de a notifica celeilalte părți cazul de forță majoră, în termen de 5 (cinci) zile de la data apariției și de a dovedi existența situației de forță majoră în baza unui document eliberat sau emis de către autoritatea competentă în termen de cel mult 15 (cincisprezece) zile de la data comunicării acestuia. De asemenea, are obligația de a comunica data încetării situației de forță majoră, în termen de 5 (cinci) zile.
- (4) Părțile au obligația de a lua orice măsuri care le stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor situației de forță majoră.
- (5) Dacă partea care invocă forță majoră nu procedează la notificarea începerii și încetării cazului de forță majoră, în condițiile și termenele prevăzute, va suporta toate daunele provocate celeilalte părți prin lipsa comunicării notificării.
- (6) Executarea Contractului va fi suspendată de la apariției cazului de forță majoră pe perioada de acțiune a acesteia, fără a prejudicia drepturile ce se cuvin părților.
- (7) În cazul în care forță majoră și/sau efectele acesteia obligă la suspendarea executării prezentului Contract pe o perioadă mai mare de 3 (trei) luni, părțile se vor întâlni într-un termen de cel mult 10 (zece) zile de la expirarea acestei perioade, pentru a conveni asupra modului de continuare, modificare sau încetare a Contractului de Finanțare.
- (8) Cazul fortuit nu este exonerator de răspundere contractuală.

Articolul 15 Soluționarea litigiilor

- (1) Părțile contractante vor depune toate eforturile pentru a rezolva pe cale amiabilă orice neînțelegere sau dispută care poate apărea între ele în cadrul sau în legătură cu îndeplinirea Contractului de Finanțare.

(2) În cazul în care nu se soluționează amiabil divergențele contractuale, litigiul va fi soluționat de către instanțele competente.

Articolul 16 Prelucrarea datelor cu caracter personal

(1) Colectarea, prelucrarea și stocarea/arhivarea datelor cu caracter personal se vor realiza în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 679/2016, precum și cu respectarea legislației naționale în materie, în scopul implementării și monitorizării proiectului, realizării obiectivului contractului, îndeplinirii obiectivelor acestuia, precum și în scop statistic.

(2) Datele cu caracter personal, aşa cum sunt clasificate în Regulamentul (UE) 679/2016, vor fi prelucrate în acord cu legislația menționată pe toată perioada contractuală, inclusiv pe perioada de verificare și urmărire a obiectivelor contractuale, în scopul și temeiul legal pentru care s-a perfectat prezentul contract.

(3) Părțile contractante vor lua măsuri tehnice și organizatorice adecvate, potrivit proprietelor atribuției și competențe instituționale, în vederea asigurării unui nivel corespunzător de securitate a datelor cu caracter personal, fie că este vorba despre prelucrare, reprelucrare sau transfer către terți ori publicare pe surse publice interne sau externe.

(4) Părțile contractante vor asigura potrivit proprietelor atribuției și competențe instituționale toate condițiile tehnice și organizatorice pentru păstrarea confidențialității, integrității și disponibilității datelor cu caracter personal.

(5) Părțile contractante se vor informa și notifica reciproc cu privire la orice risc de securitate a prelucrării datelor cu caracter personal din prezentul contract, în vederea adoptării de urgență a măsurilor tehnice și organizatorice ce se impun și în vederea notificării Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP), conform obligațiilor ce decurg din prevederile Regulamentului (UE) 679/2016.

(6) Părțile contractante, prin reprezentanții desemnați să prelucreze datele cu caracter personal din prezentul Contract și actele adiționale, în îndeplinirea scopului principal sau secundar al acestora, vor întocmi evidențele activităților de prelucrare conform art. 30 din Regulamentul (UE) 679/2016, precum și a consimțământului persoanelor vizate făcând dovada acestora în scris și format electronic ori de câte ori vor fi solicitate de către ANSPDCP.

(7) Beneficiarul are obligația obținerii și întocmirii evidențelor consimțământului persoanelor care fac parte din grupului țintă al Proiectului, pe activitățile pe care le are fiecare în responsabilitate, pentru atingerea și implementarea obiectivelor proiectului.

Articolul 17 - Confidențialitate

(1) Contractul de finanțare și anexele acestuia, cu modificările ulterioare, constituie informații de interes public în condițiile prevederilor Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu respectarea condițiilor prevăzute în cadrul prezentului contract de finanțare, precum și în cadrul legislației în vigoare.

(2) Fără a aduce atingere obligațiilor prevăzute în prezentul contract privind furnizarea informațiilor documentelor necesare desfășurării activităților de audit/control de către instituțiile/departamentele abilitate, părțile se angajează să depună toate diligențele pentru păstrarea confidențialității informațiilor/documentelor a căror furnizare/dezvăluire ar putea aduce atingere normelor care reglementează proprietatea intelectuală, precum și oricărora informații suspușe unor astfel de rigori de conduită.

(3) Părțile vor fi exonerate de răspunderea pentru dezvăluirea informațiilor prevăzute la alineatul precedent dacă:

- informația a fost dezvăluită după ce a fost obținut acordul scris al celeilalte părți în acest sens,
- oricare dintre părți este obligată în mod legal să dezvăluie informația.

Articolul 18 Corespondență

(1) Întreaga corespondență legată de prezentul Contract de finanțare se va face în scris, inclusiv prin mijloace electronice sau prin aplicația informatică, cu menționarea titlului Proiectului, precum și a codului/numărului de identificare «Număr_cerere» și va purta număr de înregistrare, de la Beneficiar și MIPE.

(2) Întreaga corespondență legată de prezentul Contract de Finanțare se va transmite la următoarele adrese:

Pentru MIPE: Sos. București-Ploiești, nr. 1-1B, Victoria Office, Intrarea str. Menuetului nr. 7, Sector 1, București.

Pentru Beneficiar: «Adresă_de_email»; telefon/fax:«Telefon», «Adresa_UAT», «Rang_de_UAT» «Denumire_UAT», jud.«Judet»

Articolul 19 Legea aplicabilă și limba utilizată

(1) Contractul de finanțare se interpretează și este guvernat de legea română în vigoare.

(2) Limba prezentului Contract de finanțare este limba română.

Articolul 20 Dispoziții finale

(1) Prezentul Contract de finanțare se încheie în două exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

Pentru coordonatorul de reforme și/sau investiții pentru PNRR

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

Marcel - Ioan BOLOŞ

Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene

Pentru Beneficiar

.....

.....

.....